

Quicksan sociale veiligheid locaties shortlist opvangvoorzieningen dak- en thuislozen Amersfoort

Carolien van den Handel
Nicole Smits

Quicksan sociale veiligheid locaties shortlist opvangvoorzieningen dak- en thuislozen Amersfoort

Amsterdam, 22 februari 2008

Carolien van den Handel
Nicole Smits

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Locatie Coninckstraat 58	6
3	Locatie Smallepad naast nr. 6	13
4	Locaties Leusderweg 24 en 26	19
5	Locatie Zonnehof 10	28
6	Locatie Grote Koppel 65	34
7	Locatie Hogeweg 120	40
8	Locatie Snouckaertlaan 70	46
	Naschrift	52
	Bijlagen	
Bijlage 1	Gespreksonderwerpen interviews	54
Bijlage 2	Checklist schouw	55

1 Inleiding

Opdracht

Eind 2007 is door de gemeenteraad van Amersfoort de shortlist opvangvoorzieningen dak- en thuislozen vastgesteld. Het gaat om de vestiging van twee nieuwe voorzieningen, een hostel voor harddrugsverslaafden en een dagopvang voor alcoholverslaafden, en de verplaatsing van een bestaande voorziening, de dagopvang die nu in de Stovestraat gevestigd is. Een van de afwegingen voor de definitieve keuze van de locaties is de beheersbaarheid vanuit oogpunt van openbare orde en veiligheid. In dit licht heeft de gemeente DSP-groep gevraagd een quickscan sociale veiligheid uit te voeren op en rond de locaties van de shortlist. De quickscan moet inzicht geven in de veiligheidsrisico's op de locaties van de shortlist en de mogelijkheid hiervoor afdoende maatregelen te treffen. Het voorliggende rapport geeft de resultaten weer van deze quickscan.

Aanpak

De quickscan sociale veiligheid is in de periode januari/februari 2008 uitgevoerd op de 8 locaties van de shortlist:

- Voor de dagopvang
 - Coninckstraat 58
 - Smallepad naast nr. 6
- Voor de alcoholopvang
 - Leusderweg 24
 - Leusderweg 26
 - Zonnehof 10
- Voor het hostel
 - Grote Koppel 65
 - Hogeweg 120
 - Snouckaertlaan 70

Op deze locaties is onderzocht wat de huidige situatie is ten aanzien van (on)veiligheid en overlast, en is bekeken op welke wijze de leefbaarheid en veiligheid in het geding kunnen zijn wanneer de voorziening hier gevestigd wordt. Het onderzoek is uitgevoerd op en rond de locaties zelf en op de verwachte looproutes daar naartoe (en vandaan).

Het onderzoek richtte zich op zowel de objectieve veiligheid (criminaliteit, overlast, vandalisme) als de subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving). In bescheiden mate is ook de verkeersveiligheid voor de gebruikers en bewoners van de voorzieningen zelf in het onderzoek betrokken.

Het resultaat is een overzicht van risico's. Dat wil niet zeggen dat dit allemaal feitelijke probleemplekken of probleemsituaties zijn. Dat is slechts in beperkte mate het geval. Mochten zich echter problemen gaan voordoen, dan is de kans groot dat ze zich op genoemde plekken en met betrekking tot genoemde situaties voordoen. Dit geeft richting aan de inzet van (preventieve) maatregelen.

De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- Op en rond de locaties en op de aanlooproutes daar naartoe (vanaf) is een schouw uitgevoerd.
- Met de politie is overlegd welke veiligheidskwesties naar de ervaring van de wijkagenten in de buurten rond de locaties spelen.
- Bij de politie zijn criminaliteitsgegevens opgevraagd van de belangrijkste incidenten die zich in de periode 2006 en 2007 in de buurten rond de locaties hebben voorgedaan.
- Met de wijkmanagers (of vervangers) van de gemeente is gesproken over hun ervaringen in de buurt en de belangrijkste zaken die in de buurten spelen.
- Met enkele medewerkers van de gemeente zijn de verwachte/geplande stedenbouwkundige ontwikkelingen rond de locaties besproken.
- Beschikbare documenten zijn bestudeerd (onderzoeksrapporten, procesdocumenten/raadsstukken/verslagen, tekeningen nieuwbouw, etc.).
- Tijdens de 7 buurtgesprekken (shortlistlocaties) is op alle avonden informatie vergaard over veiligheid en overlast.
- De laatste stadsbrede informatieavond is bijgewoond, alsmede de raadsvergaderingen die voorafgingen aan het vaststellen van de shortlist.

Bij het schouwen zijn de basiscriteria van sociale veiligheid¹ gehanteerd: zichtbaarheid, toegankelijkheid, aantrekkelijkheid en zonering (mijn en dijn, openbaar-privé). Dit zijn binnen het vakgebied algemeen aanvaarde principes om een ruimtelijke omgeving te analyseren op risico's voor sociale onveiligheid.

De onderwerpen voor schouw en interviews zijn in de bijlage opgenomen. De politiecijfers hebben op zichzelf beperkte zeggingskracht. De achtergrond van opvallende cijfers is met de politie besproken en samen met de mondelinge informatie van de wijkagenten geven ze het (criminaliteits)beeld in de buurten rond de locaties van de shortlist. Bekeken en besproken is hoe de situatie zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en wat de verwachtingen voor de nabije toekomst zijn.

Verlichting is niet als specifiek onderwerp in het onderzoek betrokken. Verlichting is altijd aan te passen. Wanneer de definitieve locaties zijn gekozen moet dit thema nader onder de loep worden genomen, zodat een concreet advies kan worden opgesteld. Dat is in deze fase niet zinvol.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken worden de onderzoeksresultaten per locatie beschreven. Na een korte introductie wordt steeds eerst een buurtbeschrijving gegeven waarin de belangrijkste kenmerken zijn opgenomen die van betekenis zijn voor de objectieve en subjectieve sociale veiligheid. Het gaat zowel om de omgeving rond de locaties als de routes daar naartoe. In de

Noot 1 Deze criteria zijn ontwikkeld door Van der Voordt en Van Wegen en door DSP-groep verder bewerkt, op grond van ervaring en nieuwe inzichten. D.J.M. van der Voordt en H.B.R. van Wegen, 'Sociaal veilig ontwerpen, Checklist ten behoeve van het ontwikkelen en toetsen van (plannen voor) de gebouwde omgeving', Delft, 1990. Deze checklist is een uitwerking van een uitgebreide studie (uitmondend in een proefschrift) over sociale veiligheid in de openbare ruimte. Deze studie en de checklist gelden nog steeds als standaardwerk; DSP-groep werkt op dit moment aan de actualisering van de checklist.

paragraaf daarna wordt de huidige overlast en onveiligheid in de buurt beschreven. Daarna worden de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de omgeving van de locaties geschetst, die van invloed op de veiligheid kunnen zijn. Vervolgens zijn alle risico's in een schema opgenomen en voor elk risico is een voorstel voor mogelijke maatregelen gedaan. Elk hoofdstuk sluit af met een beknopte samenvatting van de risico's en de mogelijkheden deze aan te pakken. Dit geeft een indicatie van de mate van beheersbaarheid en de inzet die daarvoor nodig is. In het afsluitende hoofdstuk van het rapport zijn enkele algemene aandachtspunten opgenomen die op alle locaties van toepassing zijn.

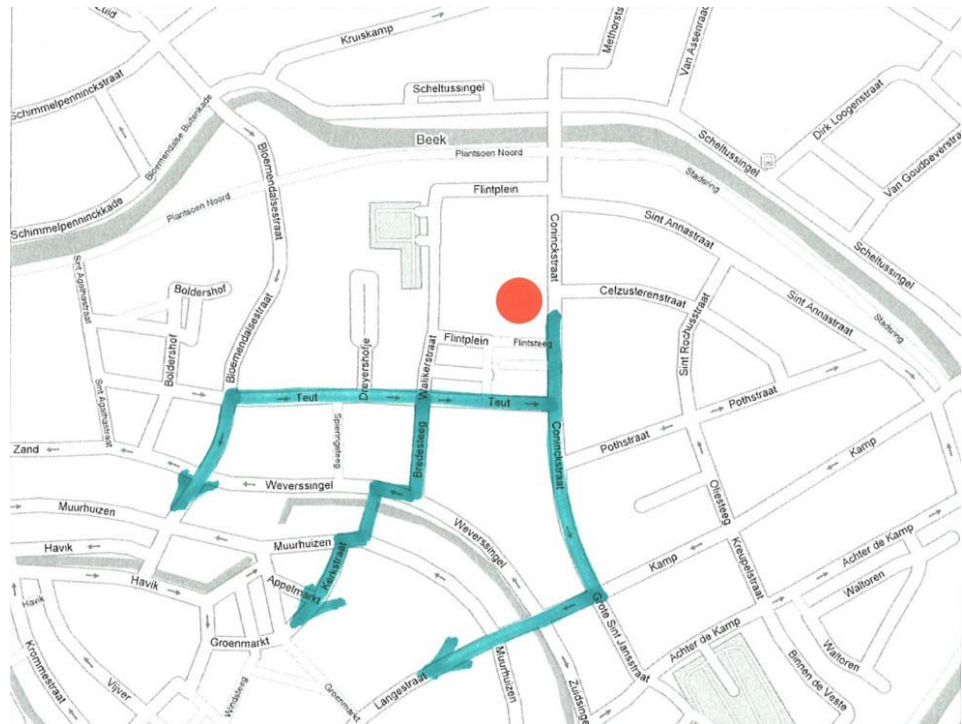
2 Locatie Coninckstraat 58

Inleiding

De mogelijke locatie, het gebouwgedeelte van de Scholen in de Kunst, Coninckstraat 58, vormt het zuidelijke deel van de Flint dat grenst aan Coninckstraat en Flintplein.

Op dit moment bevindt zich de entree aan de Coninckstraat, maar dat is geen absoluut gegeven; aanpassingen zijn mogelijk.

Als de dagopvang op nr. 58 wordt gevestigd zijn twee looproutes van en naar de stad te verwachten. De eerste loopt via de Coninckstraat, Teut, Bredesteeg, Blauwebruggang, Muurhuizen en Kerkstraat het centrum in. De tweede mogelijkheid is via de Coninckstaat, Kamp, Kamperbinnenpoort en Langestraat het centrum in (of vanaf Kamp over Zuidsingel richting nachtopvang aan de Arnhemseweg).

Buurtkenmerken en routes

De buurt tegenover de Flint en de Scholen in de Kunst kenmerkt zich door kleinschalig wonen. Dat geldt ook voor de buurt ten zuiden van het Flintplein, tussen Teut en Weversingel. Dat betekent dat woningen nogal dicht op elkaar staan en er zich weinig openbare voorzieningen bevinden. Op veel plaatsen lopen achter de woningen (donkere) achterpaden. Dat maakt de woningen kwetsbaar (o.a. voor inbraak).

Vanuit de woningen aan de Coninckstraat is sociale controle op de voorziening goed mogelijk. Vanuit het pand zelf is, met enige verbouwing, goed

zicht op entree en openbare ruimte te realiseren.

De Flint met de Scholen in de Kunst en de naastliggende parkeergarage vormen opvallend grootschalige elementen in dit gebied. Tussen Flint en Scholen in de Kunst en de omliggende woningen bestaat een flink bemeten openbare ruimte.

Direct ten westen van de Flint, waar zich de parkeergarage bevindt, is eerder sprake van een nogal anoniem gebied.

In het daarachter gelegen Dreyershofje zet zich het kleinschalig wonen weer voort. Het Dreyershofje is vanaf Teut aan de ene zijde en vanaf de doorsteek van de Bloemendalsestraat naar de noordwestzijde van de parkeergarage toegankelijk. Op beide punten loopt men onder een poort door. Deze onderdoorgangen kunnen een hangplek worden. Centraal in het Dreyershofje ligt een smal plantsoentje met speelgelegenheid en een bankje. Ook hier de mogelijkheid om te hangen. Achter de woningen lopen rondom (onverlichte) achterpaden. Hier bestaat een risico op inbraak en/of insluiping.

De vele restgebieden aan de noordzijde van de parkeergarage en Flint ogen als onbestemd niemandsland. In combinatie met de dichte gevelwanden van de Flint en de veelheid aan (donkere) hoeken en nissen zijn nogal wat onduidelijke plekken ontstaan waar van allerlei kan gebeuren, zonder dat iemand daar zicht op heeft.

Kenmerkend voor de buurt is verder het plantsoen langs de Beek. Door de situering van parkeergarage, Flint en de wal met vestingmuur is het plantsoen sterk op het water gericht. Er lopen voet- en fietspaden door het en achter de Sint Annastraat bevindt zich een speelveld. Het plantsoen ziet er goed onderhouden uit en is goed verlicht. Zicht op het plantsoen is er alleen vanuit de woningen aan de overkant van de Beek.

Tussen Flintplein en Coninckstraat ligt een blok met atelierwoningen. Ten oosten van de Coninckstraat ligt het mooie maar kwetsbare Pothofje, dat vrij toegankelijk is. Eerder plaatste men in verband met overlast hekken bij de twee ingangen aan de Coninckstraat (en de Pothstraat). Nu de overlast minder is, staan de hekken tegenwoordig weer veel open. In het Pothofje bevindt zich onder andere een plantsoen met bankje. Naast de kapel is een restruimte met rommel en vuil.

De Coninckstraat vormt een belangrijke toegangsroute voor (uitgaans)publiek uit Kruiskamp naar het centrum van de stad. Hier bevinden zich behalve woningen ook kleine bedrijfjes.

Gezien de kleinschaligheid van het wonen zullen gebruikers van de dagopvang niet onopgemerkt door de smalle straten lopen. De druk op bijvoorbeeld de smalle Bredesteeg, waar nu al overlast gemeld wordt, kan toenemen.

In de Coninckstraat bevindt zich een erotica/seksshop. Doordat de entree terugligt bestaat de kans dat mensen hier (beschut) blijven staan/gaan hangen.

De Walikerstraat, met ingang voor de parkeergarage, ontbeert sociale ogen. De gevel van de Flint is geheel geblindeerd en er bevinden zich hier geen woningen. Pas op het Flintplein is er zicht vanuit woningen op de openbare ruimte. Maar ook op het Flintplein zijn de raamopeningen van de Flint ge-

blindeerd.

Aan de Bredesteeg bevindt zich een voorziening voor Beschermd Wonen. De politie ziet een zeker risico dat de dagopvang dealers en helers naar het gebied lokt. Zij zouden zich behalve op de bezoekers van de dagopvang ook kunnen richten op de bewoners van het Beschermd Wonen project. Men acht dat onwenselijk.

Het Pothkwartier is een oude volkswijk, er is een redelijke sociale samenhang. De bewoners zijn in staat zich te organiseren.

Walikerstraat toerit parkeergarage

Noordwestzijde Flint

Flintplein

Achterpaden Pothkwartier

Huidige overlast

Uit het buurtgesprek kwamen diverse zaken naar voren waar de buurt overlast van ondervindt. Voor een deel betreft het overlast van uitgaanspubliek (vooral jongeren uit Kruiskamp) dat via de Coninckstraat naar de binnenstad gaat, voor een deel gaat het om jongeren die op verschillende plekken rondhangen, en voor een deel gaat het om dealers en gebruikers die zich in de buurt ophouden.

Overlast werd gemeld op de volgende plekken:

- Plantsoen oostzijde: *voorheen*: bedreiging, schelden en beroving door junks en alcoholisten
- Plantsoen westzijde: dealen
- Vestingwal: slapen door junks en alcoholisten
- Sint Annastraat: dealen, gebruiken, dreigen, poepen
- Brug over de Beek: lawaai en (be)dreiging door hangjongeren
- Walikerstraat: hangjongeren
- Coninckstraat: uitgaanspubliek, hangjongeren en dealers (o.a. bij Flintplein en Pothstraat)
- Pothhofje: hangen en gebruiken naast kapel

- Flintplein: hangjongeren, dealen
- Flintplein/Bredesteeg: slapen (portieken), poepen, urineren, kotsen, lawaai, vechten.

De politie constateert dat er in de buurt meer overlast is van uitgaande jeugd die vanuit de Kruiskamp via de Coninckstraat naar het centrum gaat, dan van daklozen of verslaafden. Onderweg produceren de jongeren soms veel lawaai en komt het nog wel eens tot baldadigheden en vernielingen. Voorheen had de buurt ook last van baldadige jeugd uit het Pothkwartier zelf, maar momenteel is het redelijk rustig. Overlast door dak- en thuislozen en verslaafden is afgenomen sinds de opening van de Kleine Haag. Naar zeggen van de politie wordt er niet bijzonder veel gedeald in de buurt.

In de zomer heeft het plantsoen flinke aantrekkingskracht op daklozen, alcoholisten en verslaafden.

De bankjes op de 'wachttorentjes' van de vestingmuur worden wel gebruikt (zitten, slapen) door drugsverslaafden en alcoholisten. Behalve bierblikjes en ander afval laten ze hier soms ook hun ontlasting achter. Ook dit probleem is minder geworden sinds de harddrugverslaafden in de Kleine Haag terecht kunnen.

Voor de politie is het plantsoen en het gebied direct rond de Flint goed surveilleerbaar. De grote hoeveelheid stegen, nissen, poortjes en achterpaden in de aangrenzende woonbuurt maken het de politie echter wel lastig om in deze omgeving overlast adequaat te bestrijden.

Pothofje naast kapel

Binnenterrein hoek Coninckstraat/Teut

Wachttorentje vestingwal

Zitbankje met daar onder lege bierblikjes

Toekomstige ontwikkelingen

Er bestaat discussie over mogelijke verplaatsing van de Flint. Of en wanneer dit gaat gebeuren is echter nog onbekend. Zicht op een eventuele nieuwe bestemming is er ook nog niet. Hoe deze zich zal verhouden met de dagopvang, valt dus niet te zeggen.

Risico's en maatregelen

In onderstaand schema worden puntsgewijs de belangrijkste risico's benoemd die het gebied herbergt en die aanleiding kunnen zijn voor onveiligheid(sgevoelens) en overlast, en wordt een voorstel voor maatregelen gedaan. Bij elke maatregel is aangegeven of deze naar onze mening sowieso noodzakelijk is, of in latere instantie kan worden uitgevoerd, als blijkt dat onveiligheid of overlast ontstaat. In de laatste kolom staan de risico's die blijven bestaan als alle maatregelen zijn uitgevoerd.

De onderwerpen zijn in vier thema's gegroepeerd. Allereerst wordt de huidige overlast samengevat. Daarna worden de belangrijkste plekken en situaties aangegeven die aanleiding kunnen zijn voor objectieve of subjectieve onveiligheid. Vervolgens worden bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen benoemd die in de omgeving aanwezig zijn en tot ongewenste confrontaties tussen doelgroepen kunnen leiden. Tot slot worden van de toekomstige ontwikkelingen die elementen benoemd die van invloed kunnen zijn op de sociale veiligheid rond de voorziening.

Risico's	Maatregelen			Restrisico's
	omschrijving	noodzaak		
		zeker	even- tueel	
Huidige overlast				
Uitgaanspubliek (jongeren) op weg naar het centrum (diverse plekken rond de Flint, Flintplein, Coninckstraat, Teut en Bredesteeg)	• Handhaven	X		
Drugsgebruikers en alcoholisten in plantsoen, op vestingmuur ('wachttorentjes') en in St. Annastraat (voor zover nog actueel)	• Handhaven • Schoonmaken	X X		
Dealen op verschillende plekken in de buurt (nog actueel?)	• Handhaven	X		
Vervuiling Flintplein en Bredesteeg ontlasting, urine, rommel, etc)	• Schoonmaken en handhaven op slapen/hangen	X		
Risico's en risicoplekken				
Plantsoen	• Handhaven • Onderhouden	X X		
Restgebieden achter Flint en parkeergarage: niemandsland, mogelijke hangplekken	• Geen			Alleen stedenbouwkundig op te lossen

Walikerstraat: geen sociale controle	• Geen			Niet eenvoudig op te lossen
Ingang parkeergarage: mogelijke hangplek	• Toegangshek naar voren plaatsen • Camera op ingang (indien nog niet aanwezig)	X	X	
Achterpaden Pothkwartier: onveiligheidsgevoelens, inbraakrisico (lastig te handhaven voor politie)	• Afsluiten		X	
Pothof: hangen, slapen, gebruiken (naast kapel geen sociale controle)	• Bordjes 'Verboden Toegang' plaatsen • Hekken sluiten • Terrein naast kapel opruimen en beplanting omvormen tot transparant groen	X X	X	
Flintplein: muurtjes zijn mogelijke hangplek	• Muurtjes weghalen en gebied herinrichten		X	
Flintsteeg: onduidelijke status (openbaar-privé)	• Bordjes 'Verboden Toegang' plaatsen • Privatiseren • Afsluiten (en deurbellen en postkasten verplaatsen, intercom realiseren)	X	X X	
Binnenterrein blok Coninckstraat/Teut: onduidelijke status (openbaar-privé) en weinig sociale controle	• Opruimen • Herinrichten (overzichtelijk maken) • Afsluiten	X	X X	
Dreyershofje: overdekte toegangen (hangen) en achterpaden (onveiligheidsgevoelens, inbraakrisico)	• Onderdoorgangen verlichten • Achterpaden afsluiten		X X	
Bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen				
Beschermd Wonen in Bredesteeg: kan dealers en helers aantrekken (weinig sociale controle)	• Handhaven • Monitoren op ontstaan problemen	X X		Risico op contact doelgroepen

Positie entree

De plaats van de huidige entree is gunstig. Vanuit het gebouw is op dit moment beperkt zicht op de openbare ruimte. Het zou wenselijk zijn het zicht op de voorliggende straat en op de aanlooproute over de Coninckstraat te verruimen.

Samenvatting

Een gunstig aspect van de locatie is de royale ruimte die er rond het pand is. Hierop is bovendien sociale controle vanuit het pand (lichte verbouwing) en vanuit woningen goed mogelijk. Het pand staat echter midden in een kwetsbaar woongebied: kleinschalig, dicht opeen, met erg veel achterpaden, stegen, gangen en nissen. Dat bemoeilijkt handhaving door de politie. Het

afsluiten van alle stegen en achterpaden is een flinke klus. Wordt dit niet ondernomen, dan is handhaving in dit gebied juist een belangrijke factor om de leefbaarheid en de veiligheid te waarborgen. In de smalle straten zullen de bezoekers van de dagopvang opvallen; anonimiteit is hier een betrekkelijk begrip.

De aanwezigheid van de voorziening voor Beschermd Wonen in de Bredesteeg vormt een ongunstige factor. We raden aan de situatie te monitoren.

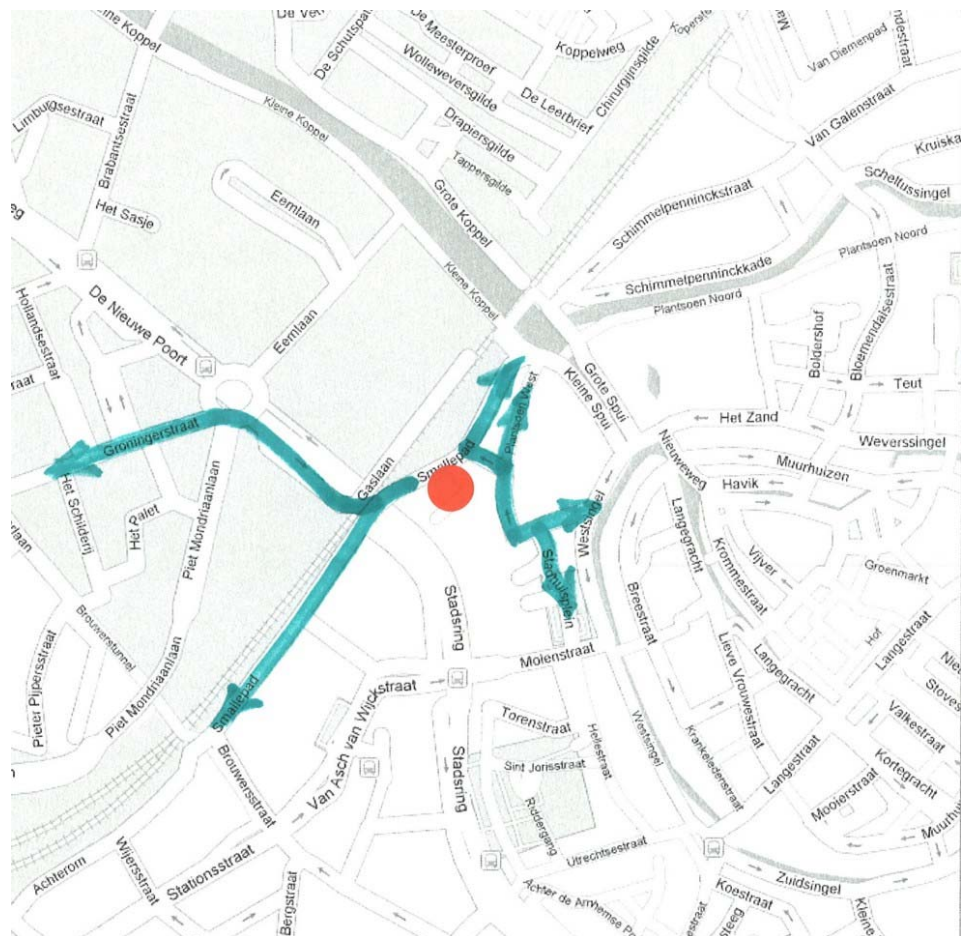
3 Locatie Smallepad naast nr. 6

Inleiding

De locatie aan het Smallepad ligt ten oosten van het schakelstation (nr. 6). Op de kavel staat nu een mobiele hangplek voor dak- en thuislozen, waarvoor een eenmalige tijdelijke bestemmingonthefing is verleend. Die mobiele hangplek verdwijnt. De locatie ligt tussen het Burgemeester Brouwerplantsoen en het nieuwe pand van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) in.

Als de dagopvang op deze locatie wordt gevestigd zijn routes van en naar het centrum en het station te verwachten. De kortste weg naar het station loopt via het Smallepad en Achterom. Mogelijke routes naar het centrum lopen via het Burgemeester Brouwerplantsoen, de Stadsring, het Stadhuisplein, Achter Davidshof, Plantsoen-West en Kleine Spui.

Op de hoek van de Puntenburgerlaan en de Flevostraat is een coffeeshop en die is via De Nieuwe Poort te bereiken. De coffeeshop aan de Schimmelpenninckstraat verdwijnt, daarom is daar naartoe geen route aangegeven.

Buurtkenmerken en routes

De locatie ligt direct tegen de binnenstad. Zo multifunctioneel als de binnenstad is het direct bij de locatie aan het Smallepad niet: daar overheersen kantoorgebouwen. Het Smallepad is een belangrijke route naar het station. Scholieren maken er volgens buurtbewoners veel gebruik van. In het gebied komt veel doorgangsverkeer en mensen die er vreemd zijn (of in ieder geval niet wonen) en daardoor zullen bezoekers van de dagopvang waarschijnlijk niet heel erg opvallen. Als het Eemplein is ontwikkeld, zal de route mogelijk drukker worden en kunnen de bezoekers nog meer opgaan in de massa.

Direct naast de mogelijke locatie staan geen woningen. In verband met eventuele overlast is dat gunstig, maar het betekent ook dat er 's avonds weinig sociale controle is. Overigens is de dagopvang dan gesloten.

De fietsroute over het Smallepad is vanaf station tot aan de kruising met de Stadsring redelijk aantrekkelijk. Meer naar het noordoosten wordt het minder. Het groen aan weerszijden van het Trafostation oogt slecht onderhouden en ziet eruit als niemandsland/restgebied. Het fietspad wordt 'ingeklemd' tussen twee gebouwen zonder sociale ogen (in elk geval niet vanuit Trafostation en 's avonds niet vanuit RACM).

De locatie grenst ook aan het Burgemeester Brouwerplantsoen. De huidige situatie is vanuit oogpunt van sociale veiligheid niet ideaal (op sommige plekken onoverzichtelijk, met weinig sociale ogen). Het plantsoen wordt echter herontwikkeld, zodat dit verbeterd kan worden.

Aan de overkant van de Achter Davidshof staat het St. Pieters & Bloklands Gasthuis. Daar valt vooral de parkeerplaats op, in negatieve zin. Het is een onduidelijk en onaangenaam achtergebied. Het is rommelig en onoverzichtelijk met steegjes, tuiningangen en auto's. Het terrein heeft aan de straat een poort, maar het ziet ernaar uit dat de hekken 's avonds open blijven staan.

Iets verderop is het Stadhuisplein met de ingang naar de openbare parkeergarage. Op het parkeerterrein in de openbare ruimte zijn muurtjes, waar mensen op kunnen gaan zitten.

De politie heeft aangegeven dat eventuele overlast op deze locatie goed bestreden kan worden. Vlakkbij is een politiebureau en het Smallepad kan als route van en naar het bureau worden gebruikt, zodat er regelmatig een politieauto langs de opvang rijdt.

Smallepad met RACM en Trafostation

Parkeerplaats achter Gasthuis

Burgemeester Brouwerplantsoen

Muurtjes bij stadhuis

Huidige overlast

Tijdens het buurtgesprek zijn verschillende risico's genoemd voor deze locatie (die zijn hierboven beschreven), maar problemen in de huidige situatie zijn niet genoemd.

Bij de politie is vooral de plaats waar nu de tijdelijke hangplek staat bekend. Daar concentreren zich de problemen. Zowel alcoholisten als drugsverslaafden komen naar de hangplek en het trekt ook dealers aan. Alcoholisten en drugsverslaafden verdragen elkaar niet goed en er zijn confrontaties tussen de twee groepen. De politie krijgt niet veel meldingen van overlast. Overigens gedooft de politie momenteel op deze plek drugs- en alcoholgebruik. Soms meldt voorbij fietsend publiek een probleem en het St. Pieters & Bloklands Gasthuis ondervindt wel eens overlast van alcoholverslaafden. In het plantsoen slapen overdag wel eens mensen. Dealers in het plantsoen is geen opvallend probleem.

Mobiele hangplek

Parkeergarage Stadhuisplein

Toekomstige ontwikkelingen

Het Gasthuis wordt gedeeltelijk gesloopt en vervangen door (luxe) senioren appartementen. De huidige parkeerplaats wordt bebouwd en onder het nieuwe gebouw komt een parkeergarage. Het nieuwe complex krijgt zes in- en uitgangen, plus een toegang naar de parkeergarage. Bewoners en bezoekers van het complex kunnen langs de rand van het park lopen. Afhankelijk van de entree die wordt gebruikt, komen bewoners en bezoekers van het complex in de buurt van de opvang.

De parkeergarage onder het Gasthuis wordt zowel voor vaste gebruikers als voor bezoekers.

Het Burgemeester Brouwerplantsoen zal heringericht worden. Het plan is onder andere om een waterpartij te maken.

Het nieuwe gebouw voor de RACM is bijna klaar. Op de begane grond komt een parkeergarage en fietsenstalling. Onduidelijk is of die afsluitbaar worden. In de plint van het gebouw wordt een galerie gevestigd, hetgeen gunstig is voor de sociale controle.

Maquette van RACM. Bron: <http://www.racm.nl>.

Risico's en maatregelen

In onderstaand schema worden puntsgewijs de belangrijkste risico's benoemd die het gebied herbergt en die aanleiding kunnen zijn voor onveiligheid(sgevoelens) en overlast, en wordt een voorstel voor maatregelen gedaan. Bij elke maatregel is aangegeven of deze naar onze mening sowieso noodzakelijk is, of in latere instantie kan worden uitgevoerd, als blijkt dat onveiligheid of overlast ontstaat. In de laatste kolom staan de risico's die blijven bestaan als alle maatregelen zijn uitgevoerd.

De onderwerpen zijn in vier thema's gegroepeerd. Allereerst wordt de huidige overlast samengevat. Daarna worden de belangrijkste plekken en situaties aangegeven die aanleiding kunnen zijn voor objectieve of subjectieve onveiligheid. Vervolgens worden bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen benoemd die in de omgeving aanwezig zijn en tot ongewenste confrontaties tussen doelgroepen kunnen leiden. Tot slot worden van de toekomstige ontwikkelingen die elementen benoemd die van invloed kunnen zijn op de sociale veiligheid rond de voorziening.

Risico's	Maatregelen			Restrisico's
	omschrijving	noodzaak		
		zeker	even- tueel	
Huidige overlast				
Confrontaties tussen alcoholis- ten en drugsverslaafden bij mobiele hangplek. Ook dea- lers. Soms overlast voor pas- santen	Geen (mobiele hangplek verdwijnt)			Hier geldt nu gedoogbe- leid politie
Soms overlast alcoholverslaaf- den bij Gasthuis	- Hekken sluiten - Handhaven (Verdere oplossing in nieuwbouw)	X	X	
In het plantsoen slapen over- dag wel eens mensen	- Handhaven - Beplanting overzichtelijker maken	X X		
Risico's en risicoplekken				
Weinig sociale controle op Smallepad op stille en donkere momenten	Geen			Weinig soci- ale controle
Restgebied tussen Trafostation en Stadsring, slecht onderhou- den: mogelijke hangplek	- Handhaven - Aantrekkelijker inrichten en goed beheren	X X		
Concurrentie om banken in park tussen bezoekers dagop- vang en bewoners Gasthuis	Geen			Bewoners Gasthuis komen be- zoekers van opvang te- gen in het park. Moge- lijk gevoel van onvei- ligheid
Risico op hangen en dealen in parkeergarage Stadhuis	Handhaven	X		
Bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen				
Route scholieren loopt over Smallepad	Geen			Scholieren kunnen be- zoekers van opvang op Smallepad tegenkomen
Toekomstige ontwikkelingen				
Nieuwbouw appartementen- complex	Maak volledige veilig- heidsscan van de nieuwbouw	X		

Parkeergarage onder appartementencomplex openbaar toegankelijk	• Camera bij ingang parkeergarage • Parkeergarage afsluiten met speedgate²: bij voorkeur permanent, tenminste 's avonds en 's nachts. Bezoekers moeten dan aanbellen om in en uit te gaan	X	X	
Plantsoen wordt heringericht	• Volledige veiligheidsscan	X		
Parkeergarage onder RACM: mogelijke hang-/dealplek	• Parkeergarage afsluitbaar maken, zodat 's avonds en 's nachts dicht • Tijdens kantooruren permanent toezicht op entree parkeergarage, anders afsluiten met speedgate	X X		

Positie entree

De plaats van de entree is nog vrij te kiezen. Die ligt bij voorkeur aan een (drukke) doorgangsroute naar de binnenstad. Het is belangrijk dat bij de entree voldoende ruimte is. Het trottoir moet bijv. flink breed zijn en de buitendeuren moet op voldoende afstand van het trottoir liggen. Op die manier worden passanten niet verrast en levert eventueel gehang bij de deur geen overlast op straat.

Samenvatting

Gunstig van deze locatie is dat het niet direct tussen woningen ligt en dat de kavel alle ruimte biedt om gebouw, buitenruimte en entree zo goed mogelijk te situeren. De situatie is goed te surveilleren. Nadeel is het gebrek aan sociale controle. In de toekomst wordt het Smallepad mogelijk drukker (vanwege de ontwikkeling van het Eemplein), maar het park zal een zwakke plek blijven. Een aantrekkelijke buitenruimte bij de voorziening is daarom extra van belang om mensen 'binnen de poort' te houden. De bewoners van het huidige Gasthuis en het toekomstige appartementencomplex kunnen de nabijheid van de dagopvang als onveilig ervaren. In het plantsoen en langs het complex kunnen mensen elkaar tegenkomen. Dat is niet op te lossen.

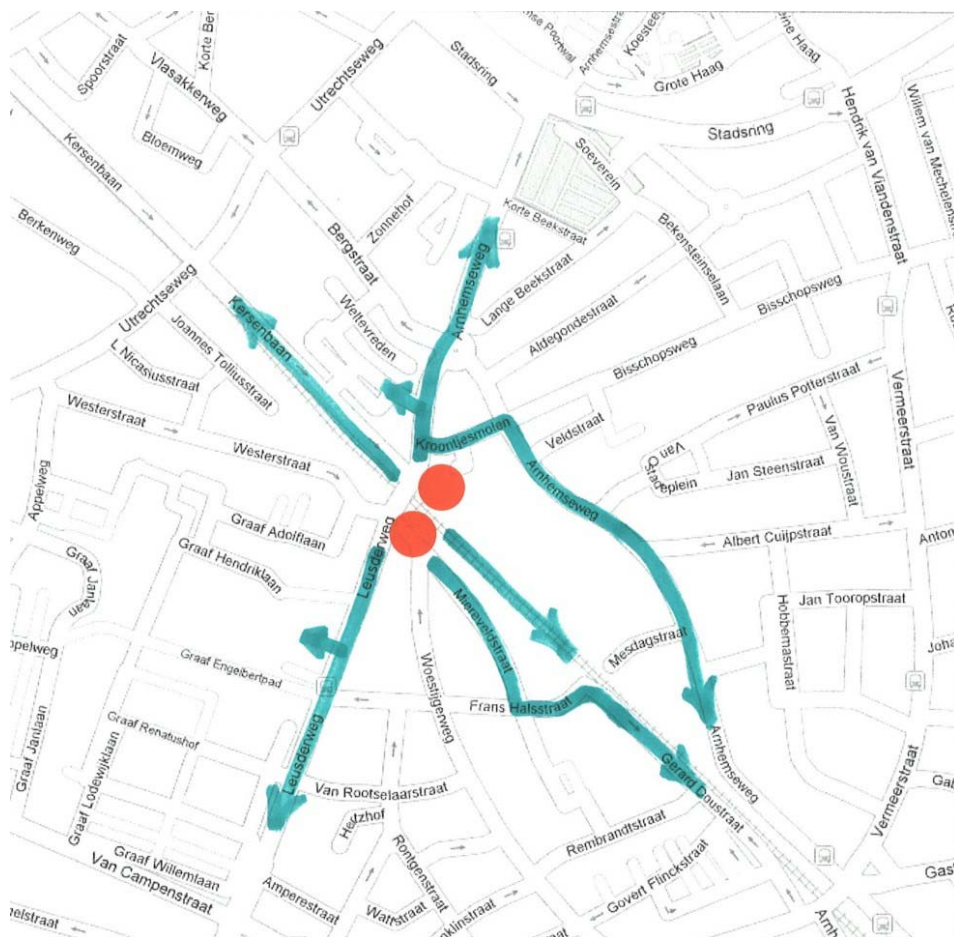
Noot 2 Een speedgate is een garagedeur, die snel open en dicht gaat.

4 Locaties Leusderweg 24 en 26

Inleiding

Aan weerszijden van de kruising van de Leusderweg met het spoor (de Ponlijn) liggen twee van de locaties voor een dagopvang voor alcoholverslaafden. Nr. 24 is nu braakliggend terrein en er wordt op geparkeerd. Het ligt tussen het spoor, een café en achterkanten van woningen. Aan de andere kant van de Leusderweg komt de nieuwbouw van het complex Weltevreden. Op de kavel van nr. 26 staat een spoorwachterhuisje. Deze kavel ligt tussen het spoor en enkele woningen.

Als de alcoholopvang op één van deze twee locaties komt, zijn veelgebruikte routes te verwachten over de Leusderweg - Arnhemseweg in noordelijke richting naar het centrum en de Plus en in zuidelijke richting naar het Juliana van Stolbergpark en de winkels verderop aan de Leusderweg.

De afstand vanaf de voorziening naar de Plus is korter dan naar deze meer zuidelijk gelegen winkels en bovendien ligt de Plus in de richting van het centrum. Naar verwachting zullen de bezoekers van de opvang meer naar de Plus gaan, maar een route naar de winkels aan de zuidkant van de Leusderweg is niet uit te sluiten. De kortste route naar het station gaat langs

de Kersenbaan in westelijke richting. Mogelijke routes naar de nachtopvang lopen via de woonwijken aan weerszijden van het spoor en langs het spoor zelf. Naar het binnenterrein van Weltevreden, aan de overkant van de Leusderweg, kan ook een route ontstaan.

Buurtkenmerken en routes

De locatie Leusderweg 24 grenst direct aan enkele achtertuinen van woningen en ligt ook tegen de zijkant en achtertuin van een café aan. De buitenruimte bij de opvang ligt bij voorkeur niet aan die zijde, om risico op verlast te voorkomen. Aan de achterkant ligt ook een sport-/speelterrein van een VMBO school.

De locatie Leusderweg 26 grenst aan de achtertuin van een woning.

De Leusderweg is een drukke straat met commerciële functies in de plint, waar bezoekers van de opvang kunnen opgaan in de massa. Op de routes naar de nachtopvang, langs het spoor en in de woonstraten aan noord- en zuidkant van spoor, zullen mensen die vaker die route lopen eerder als bezoekers van de alcoholopvang / nachtopvang herkend worden. In de Burgerbuurt zijn enkele commerciële functies, zoals een pizzeria, een natuurvoedingswinkels en een sigarenzaak met een loket van TNT.

Op de hoek Westerstraat/Leusderweg, bij het uitvaartcentrum, zit een 'dode hoek' waar wordt gehangen.

Naar het noorden toe, langs de Arnhemseweg zijn drie doorsteken (over privaat terrein) naar de Zonnehof. Deze komen uit in een slecht overzichtelijk straatje met weinig sociale controle (zie hoofdstuk 5). Verder richting centrum staat een Plus supermarkt. Daar wordt veel gehangen, zowel door jongeren als volwassenen (zie 'huidige overlast'). Aan de voorkant van de Plus loopt men onder een arcade, waar de toegang naar de roltrap is. Die ligt in een onplezierige nis. De zijwanden van de Plus zijn erg dicht en hebben een anonieme uitstraling. In de Korte Beekstraat is alleen vanuit een gering aantal woningen aan de kant van de Lange Beekstraat zicht op straat; het kantoorpand aan de kant van de Arnhemseweg heeft gematteerde ruiten.

Ook in de Soeverein is alleen aan de kant van de Lange Beekstraat zicht vanuit woningen op straat. Aan de kant van de Arnhemseweg staan bankjes. Aan de achterkant van het blok bevinden zich twee ingangen naar woningen. De entrees liggen wat verscholen in een binnenhoek in de gevel. Daarvoor liggen trappen en hellingbanen met muurtjes eromheen. Deze kunnen uitnodigen om op te zitten en te hangen.

Aan de Lange Beekstraat staat een nieuw woningcomplex met een onderdoorgang naar een achterterrein. Dat lijkt 'niemandsland', er zijn veel achterkanten, weinig sociale controle en veel zwerfvuil (o.a. bierblikjes). Hier bestaat een inbraakrisico voor de woningen.

Het woningblok zelf heeft verschillende hoge, overdekte trapopgangen. Privaat terrein, maar het is een plek waar je droog kunt zitten of staan. Voor het complex is parkeerruimte. Rond de parkeerhavens staan lage muurtjes, waar je op kunt gaan zitten.

Tenslotte is aan de zuidwestkant van de Lange Beekstraat een braakliggend terrein dat erg rommelig oogt.

De buurten ten noordoosten en zuidoosten van de twee locaties hebben opvallend veel achterpaden, waar weinig sociale controle is. In sommige poorten staat al een hek om het doodlopend te maken, maar veel poorten zijn door een bocht onoverzichtelijk. Mogelijke risico's zijn rondhangen en woninginbraak.

In de Burgerbuurt is een smal pad onder de woonbebouwing door (droogloop).

Aan de Kroontjesmolen is een kavel waar veel rommel ligt.

Aan de Arnhemseweg staat een VMBO school, die met z'n achterkant aan de kavel van Leusderweg 24 grenst. Volgens buurtbewoners zet de school tijdens lesuren een hek aan de Burgerbuurt open, maar op de twee momenten dat is geschouwd is het hek steeds gesloten aangetroffen.

Of dit hek open of dicht staat, is relevant in verband met een eventuele route vanaf de opvang naar de nachtopvang. Wanneer de opvang op nr. 24 komt en de entree komt aan de kant van de Burgerbuurt, dan zou een route over het schoolterrein denkbaar zijn.

In de woonwijken rond de Graaf Janlaan en de Miereveldstraat zijn enkele voorzieningen voor begeleid wonen.

Ten noordwesten van de Leusderweg is het spoor opgenomen in het vernieuwde profiel van de Kersenbaan. Aan de zuidoostkant ligt het spoor nog in een zone van gras, maar de Kersenbaan zal hiernaartoe doorgetrokken worden. Over het spoor (de Ponlijn) rijdt een paar keer per dag een trein. Vanaf de kruising met de Leusderweg tot aan de overgang van de Vermeerstraat lopen mensen langs het spoor, vaak om een hond uit te laten.

Dit gebied ontbeert over het algemeen sociale controle en heeft een wat verwaarloosde indruk. In het hoge gras ligt zwerfvuil en aan de zijanten is graffiti te zien. Naar de aangrenzende achterkanten van woningen toe staan allerlei soorten hekken, schuttingen (soms meerdere achter elkaar) en verschillende soorten beplanting (soms hoog en dicht, soms geen). Het hek dat direct langs het spoor staat is (voor zover tijdens de schouw gezien) in goede staat. Wel heeft het ter hoogte van de Frans Halsstraat aan de zuidkant en nabij de nachtopvang aan de noordkant een opening, waardoor je vanaf de straat of vanuit een achterpad in de spoorzone kunt komen.

Aan de zuidkant langs de Leusderweg valt het Van Stolbergpark op. Het is een groot en open terrein, met banken, een skatebaan, een speeltuintje en een officiële overkapte hangplek.

In bebouwing grenzend aan het Van Stolbergpark zijn onderdoorgangen in woongebouwen en hoge trapopgangen. Daar zou gehangen kunnen worden, al ogen de trapopgangen erg privaat.

De politie kan zich voorstellen dat bezoekers van de opvang naar het park zouden gaan om daar buiten het zicht van de politie alcohol te gebruiken.

Tegenover het park ligt een ROC. Veel leerlingen lopen langs de tuin van Leusderweg 26 en het vele vuil dat daar ligt is mogelijk van de leerlingen afkomstig.

Meer naar het zuiden aan de Leusderweg is een winkelstrip met twee supermarkten en twee slijterijen. Bij AH (Van Bommelstraat) is aan twee kanten een droogloop en er ligt veel vuil (o.a. bierblikjes en sigarettenpeuken).

Bij Dirck III en Super de Boer is een droogloop en een onderdoorgang naar een achterterrein. Op het achterterrein ligt veel rommel.

Leusderweg 24

Spoor met rechts Leusderweg 26

Ingang achterpad

Achterterrein aan Lange Beekstraat

Huidige overlast

Uit het buurtgesprek kwamen diverse zaken naar voren waar de buurt overlast van ondervindt. Ook in het buurgesprek voor de Zonnehof zijn relevante opmerkingen voor deze locaties gemaakt. De overlast wordt veroorzaakt door zowel daklozen en verslaafden als door jongeren. Zij hangen op verschillende plekken in de omgeving, waarbij de supermarkten en het Van Stolbergpark vooral veel genoemd zijn.

Overlast werd gemeld op de volgende plekken:

- Bij de Plus (onder arcade en ook aan zijkant en achterkant bij woningen-trees, ingang fietsenstalling en bij het bankkantoor aan de noordkant): staan jongeren en alcoholisten, spreken mensen aan, veel vuil en rommel, er wordt geürineerd.
- De parkeergarage onder de Plus is 's avonds alleen bedoeld door bewoners. Onbevoegden laten zich regelmatig insluiten.
- Hangjongeren aan de Lange Beekstraat.
- Miereveldstraat en omgeving: wel eens hangjongeren in de achterpaden, daklozen lopen door de wijk en door de poorten. De poorten/achterpaden in de omgeving van de Miereveldstraat: wel eens hangjongeren;
- Westerstraat: op kavel van uitvaartverzorging komen daklozen en drugsgebruikers en er wordt vuil vanaf de Kersenbaan over het geluidsscherm gegooid.
- Van Stolbergpark: hangen door jongeren en daklozen/verslaafden (drugs en alcohol), dealen. Bij woningen naast het park hangen dronken mensen in portieken, bonken op ramen, hangen in entreehal, reageren agressief als bewoners hen aanspreken.

- Bij Dirck III wordt gehangen in de onderdoorgang. Bij Super de Boer hangen daklozen en alcoholisten. Bij AH ertegenover wordt veel drank gekocht, maar volgens bewoners niet gehangen: dat gebeurt in afgebrand pand aan Leusderweg. Tijdens de schouw zaten jongeren op de rand aan de gevel bij de AH.
- Burgerbuurt en Kroontjesmolen: mensen liggen 's nachts in portieken, poepen, vernielen fietsen.

De politie signaleert in de omgeving van de Leusderweg 24/26 veel hangjongeren. Onder andere in het Van Stolbergpark levert dat overlast op. In dat park wordt ook drugs gebruikt en gedeald. Drugsverslaafden en alcoholisten hangen bij de Plus en ook bij de AH, zij het in mindere mate. (N.B.: volgens bewoners wordt bij de AH niet gehangen. Op dit punt verschillen de meningen dus.)

Plus aan de Arnhemseweg

Van Stolbergpark

Toekomstige ontwikkelingen

Van de toekomstige situatie in de Zonnehof is het stedenbouwkundig plan van 28 augustus 2007 ter beschikking gesteld. De plannen zijn nog niet uitgekristalliseerd, dus ook de risico-inschatting is slechts op hoofdlijnen. Op de tekening zijn de achterpaden aan de kant van de Bergstraat en de Arnhemseweg weergegeven zoals die nu zijn. Daar verandert dus niets aan. Naar verluidt komen er veel woningen bij, maar op basis van deze tekening is niet te zien of overal voldoende sociale controle is op de openbare ruimte. Centraal in het gebied komt een parkgebied. Daar kan daar overlast ontstaan. Belangrijke risico's zijn verder verschillende overkluizingen die boven de openbare ruimte zijn gedacht en zones tussen de bebouwing, waarvan niet duidelijk is of ze openbaar toegankelijk zijn of niet. Er komt een parkeergarage onder het gebied. Naar verwachting zal daar zowel door publiek als door vaste gebruikers geparkeerd worden.

De Kersenbaan wordt doorgetrokken in zuidoostelijke richting. Aan de zuidkant van het spoor komt een voet- en fietspad, aan de noordkant twee rijbanen voor auto's.

Als de materialisering wordt zoals de huidige Kersenbaan, komt grof grind aan weerszijden van het spoor en een voetpad er vlak naast. De kans dat bezoekers van de opvang langs het spoor gaan lopen is daardoor minder groot, al kan niet uitgesloten worden dat dronken mensen toch per ongeluk langs het spoor terecht komen.

Tussen de Bergstraat, de Leusderweg, de Kersenbaan en de begraafplaats wordt gebouwd aan Weltevreden. Dit worden 29 eengezinswoningen en 95 appartementen in zeven woongebouwen, met eronder een parkeergarage. Midden tussen de woningen komt een binnentuin, die openbaar gebied wordt. Tenminste een deel van de woningentrees ligt aan het binnenterrein.

Risico's en maatregelen

In onderstaand schema worden puntsgewijs de belangrijkste risico's benoemd die het gebied herbergt en die aanleiding kunnen zijn voor onveiligheid(sgevoelens) en overlast, en wordt een voorstel voor maatregelen gedaan. Bij elke maatregel is aangegeven of deze naar onze mening sowieso noodzakelijk is, of in latere instantie kan worden uitgevoerd, als blijkt dat onveiligheid of overlast ontstaat. In de laatste kolom staan de risico's die blijven bestaan als alle maatregelen zijn uitgevoerd.

De onderwerpen zijn in vier thema's gegroepeerd. Allereerst wordt de huidige overlast samengevat. Daarna worden de belangrijkste plekken en situaties aangegeven die aanleiding kunnen zijn voor objectieve of subjectieve onveiligheid. Vervolgens worden bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen benoemd die in de omgeving aanwezig zijn en tot ongewenste confrontaties tussen doelgroepen kunnen leiden. Tot slot worden van de toekomstige ontwikkelingen die elementen benoemd die van invloed kunnen zijn op de sociale veiligheid rond de voorziening.

Risico's	Maatregelen			Restrisico's
	omschrijving	noodzaak		
		zeker	even- tueel	
Huidige overlast				
Jongeren, daklozen en ver- slaafden hangen op allerlei plaatsen in de omgeving. Ook drugsgebruik en drugsdealen	• Handhaven	X		
Vervuiling op hangplekken (oa bij supermarkten) en achter geluidswal	• Intensief beheer		X	Vervuiling
Vernieling	• Handhaven • Sporen van vernieling snel verwijderen	X X		
Onbevoegden laten zich inslui- ten in de parkeergarage onder de Plus	• Toezichthouder sluitronde laten lopen		X	
Hoek Wester- straat/Leusderweg (hangen)	• Handhaven	X		
Risico's en risicoplekken				
Bij de Plus. (Aan de voorkant droogloop en onplezierige nis. Aan de zijkanten van Plus wei- nig sociale controle, plekken kwetsbaar voor urineren en zwerfvuil en hangen.)	• Rondom Plus zeer goed schoonmaken (bij super- markt- en woningendeel)	X		Hangen bij Plus
	• Gevel Plus zoveel mogelijk open maken	X		
	• Handhaven tegen hangen	X		

Woningcomplex Lange Beekstraat: inbraakrisico (achterpad) en mogelijke hangplekken (onderdoorgang en muurtjes rond parkeervakken)	- Afsluiten doorgang en achterpad - Muurtjes rond parkeervakken verwijderen	X	X	
Doorsteken Arnhemseweg naar Zonnehof (geen sociale controle)	- Twee aanwezige hekken in doorsteken op slot - In derde doorsteek extra hek aanbrengen	X X		
Achterpaden Arnhemseweg e.o. en Miereveldstraat e.o.: risico hangplek en woninginbraak	- Achterpaden afsluiten aan de straat - Als geen afsluiting: handhaven (contact bewoners - opvang - politie) - Verlichting indien nodig verbeteren	X X	X	
Spoor (zolang Kersenbaan niet is doorgetrokken verkeersonveiligheid)	Bij spoorovergang Leusderweg ingang naar spoor zo klein mogelijk maken (bijv. hek of haag)	X		Niet te voorkomen dat mensen langs spoor lopen
Juliana van Stolbergpark: hangplekken in park	Handhaven	X		
Onderdoorgangen en trapopgangen in omgeving Van Stolbergpark: mogelijke hangplekken	- Handhaven - Trapopgangen onderaan afsluiten	X	X	
Trap in grastalud aan Leusderweg tegenover ROC: mogelijke hangplek	Handhaven	X		
Speeltuintje Miereveldstraat/Woestijgerweg: mogelijke hangplek	Handhaven	X		
De Leusderweg is een drukke weg: gevaarlijk oversteken voor dronken mensen (mn kruispunt met Kersenbaan)	Aandachtspunt bij herinrichting.		X	
Bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen				
Schoolterrein van VMBO grenst aan nr. 24. (Entree school aan Arnhemseweg.)	Buitenruimte van opvang niet in het zicht vanaf het schoolterrein. (als nr. 24 of nr. 26)	X		
Leerlingen ROC lopen langs Leusderweg 24 en 26, op hun route tussen de bushalte bij de Plus en de school	Geen			Leerlingen ROC komen bezoekers opvang op straat tegen
Toekomstige ontwikkelingen				
Kersenbaan (Leusderweg – Vermeerstraat): alleen sociale controle door verkeer, niet vanuit bebouwing	Geen			Weinig sociale controle Kersenbaan

Kersenbaan: Risico achtertuinen toegankelijk vanaf Ker-senbaan	Goede afscheiding van ach-tertuinten	X		
Kersenbaan: risico dat dronken mensen langs spoor terecht komen	Bij spoorovergang Leus-derweg ingang naar spoor zo smal mogelijk maken. Bijv. haag tot vlakbij spoor (haaks op spoor) doorzetten	X		
Weltevreden	Volledige veiligheidsscan.	X		
Openbaar binnenterrein van Weltevreden: mogelijke hang-plek	- Structurele oplossing: bin-nenterrein privatiseren, postkasten en bellenta-bleaus aan de straat maken - Handhaven - Zeer overzichtelijk inrichten, goed zicht vanuit woningen	X X	X	
Weltevreden: parkeergarage mogelijke hangplek	Parkeergarage alleen toe-gankelijk voor bewoners; bezoekers laten aanbellen.	X		

Positie entree

Als Leusderweg 24 als locatie wordt gekozen, moet de entree aan de kant van de Leusderweg komen. Een entree aan de kant van de Burgerbuurt zou extra geloop door de woonwijk tot gevolg hebben, waar onder andere een kwetsbare onderdoorgang en een parkeerplaats met onvoldoende sociale controle zijn.

Als Leusderweg 26 wordt gekozen, komt de entree bij voorkeur direct aan de Leusderweg. Dat is de meest drukke route. Aan die kant is het wel belangrijk dat er vanaf het trottoir van de Leusderweg en de Woestijgerweg goed zicht is op de toegang naar de opvang. Nu is de hoek onoverzichtelijk. De entree aan de Woestijgerweg is nadelig, omdat routes door de woonwijk dan aantrekkelijker worden.

Alternatief is eventueel een directe toegang aan de Kersenbaan. Dan zal het voet- en fietspad echter wel direct langs het spoor gelegd moeten worden. Op het huidige ontwerp maken die een bocht om de kavel van nr. 26 heen en loopt het fiets- en voetpad niet langs het spoor.

Samenvatting

Gunstig aan deze locaties is, dat de positie van de buitenruimte en van de entree nog gekozen kan worden en dat de Leusderweg anonimiteit geeft aan de bezoekers van de opvang. Nummer 26 ligt bovendien op redelijke afstand van naastgelegen woningen. Nummer 24 ligt echter juist dicht tegen woningen aan, waardoor er een kans op overlast bestaat. Goede situering van een buitenruimte is van belang.

Nadelig aan beide locaties zijn de vele achterpaden, trapopgangen, onderdoorgangen en verwaarloosde plekken in de buurt. Afsluiten zou een heel karwei zijn en bij sommige risicoplekken zal afsluiten misschien niet mogelijk of wenselijk zijn (zoals trapopgangen). Op dit moment is het hangen bij de

Plus een probleem. Naar wij begrepen hebben wordt dit punt opgepakt en zal de situatie in de toekomst beter zijn. Als de opvangvoorziening aan de Leusderweg wordt gevestigd zijn maatregelen eens te meer wenselijk. Ook het Van Stolbergpark en het binnenterrein van Weltevreden zijn mogelijke hangplekken. Al met al zijn in de buurt van deze locaties veel risicoplekken, waar handhaving of op z'n minst extra oplettendheid wordt gevraagd. Andere nadeel van deze locaties is de verkeersonveiligheid langs het spoor en op de Leusderweg. Daarvoor zijn fysieke maatregelen mogelijk, maar die bieden geen volledige oplossing. Langs het nog te ontwikkelen deel van de Kersenbaan is weinig sociale controle, wat ook niet veranderd kan worden.

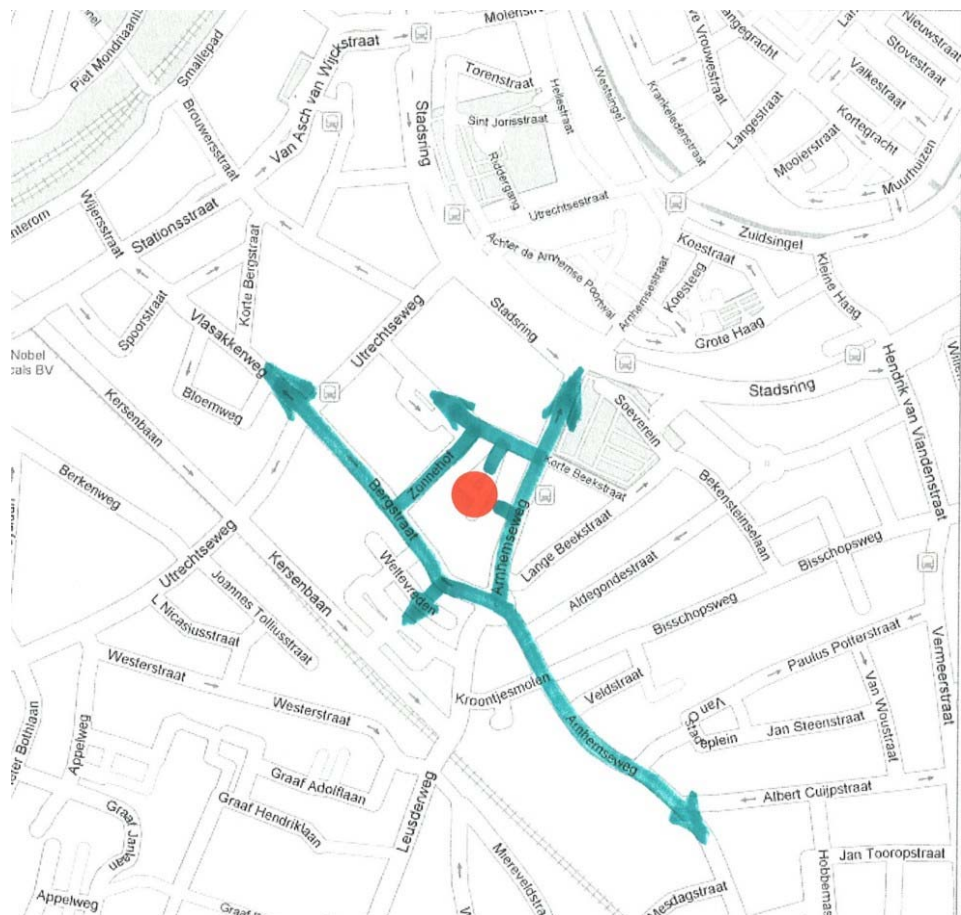
5 Locatie Zonnehof 10

Inleiding

De locatie Zonnehof 10 is op dit moment in gebruik als ambulancepost en maakt deel uit van het GGD gebouw. Het totale gebouw is L-vormig en de dagopvang voor alcoholverslaafden zou eventueel in het korte deel van de L komen.

Als de alcoholopvang op deze locatie komt, zijn veelgebruikte routes te verwachten naar het centrum, het station, de Plus, de nachtopvang en mogelijk ook naar het binnenterrein van Weltevreden.

Vanuit de Zonnehof lopen routes naar het centrum waarschijnlijk vooral via de Arnhemseweg. Naar het station ligt de route via de Bergstraat en de Vlasakkerweg voor de hand. Wie naar de Plus wil, kan vanuit de Zonnehof naar de Arnhemseweg, maar het is ook mogelijk één van de doorsteken te nemen die tussen de GGD locatie en de Arnhemseweg liggen. De Arnhemseweg en de Kersenbaan gaan naar de nachtopvang.

Het Van Stolbergpark is een mogelijke verblijfsplek, maar de afstand tot de Zonnehof is ons inziens te groot. Daarom is het park voor de Zonnehof buiten beschouwing gelaten. Hetzelfde geldt voor de winkels aan de zuidkant van de Leusderweg.

Buurtkenmerken en routes

De locatie ligt in een gemengde buurt: er zijn woningen en kleine bedrijven, maar ook grotere voorzieningen zoals de bibliotheek en de GGD. Het is een betrekkelijk anoniem gebied en tijdens de schouwen was het er stil. Naar verluid is het er ook 's avonds erg stil. Zoals het nu is zullen de bezoekers van de opvang op de Zonnehof waarschijnlijk niet zo snel opgaan in de massa. Eenmaal op de Leusderweg of op een andere route naar het centrum kan dat wel. Wanneer de Zonnehof geherstructureerd is, wordt het er waarschijnlijk wel drukker en zullen bezoekers van de opvang minder als zodanig opvallen.

Kenmerkend voor de buurt zijn de straatjes waarvan niet duidelijk is of ze privaat of openbaar terrein zijn (parkeerstraten/achterstraten). Die liggen ten zuiden, oosten en ten westen van de GGD locatie. In die straten is nauwelijks sociale controle. Ze liggen aan de achterkant van panden, die vooral door bedrijven in gebruik zijn. In de straten wordt veel geparkeerd, zowel buiten als in garageboxen. De straten hebben veel hoeken en gaten en hebben een naargeestige uitstraling. Een paar bankjes zijn in de straten te vinden. Sommige delen worden 's avonds afgesloten. Tijdens de buurtavond bleken sommige achterstraten erg donker te zijn 's nachts.

De buitenruimte die duidelijk openbaar gebied is, heeft een weinig aantrekkelijke uitstraling. De inrichting is sober en er staat slechts een enkele plantenbak die het wat opfleurt. Parkeren overheerst de openbare ruimte in de hele buurt. Aan de openbare ruimte liggen heel wat dichte wanden en er zijn weinig woningen aan de straat. In de openbare ruimte is niet overal zicht vanuit woningen.

Bij het Rietveld Paviljoen en de bibliotheek is een pleintje, dat grotendeels in gebruik is als parkeerplaats. Bewoners van de Lange Beekstraat parkeren hier. Er staan ook bankjes.

Onder de Runmolen zit een parkeergarage, die met een hek is afgesloten.

Tussen de Arnhemseweg en de GGD locatie zijn drie doorsteken over de (private) kavels heen. Twee ervan zijn met een hek afsluitbaar, maar tijdens de schouw stonden de hekken open. Eén doorsteek heeft geen hek.

De Bergstraat heeft een gemengd woon-werk milieu, met vooral kleinschalige gebouwen. De Leusderweg en de Utrechtseweg zijn duidelijk drukker straten.

Aan de Arnhemseweg staat een Plus supermarkt. Daar wordt veel gehangen, zowel door jongeren als volwassenen (zie 'huidige overlast'). Aan de voorkant van de Plus loopt men onder een arcade, waar de toegang naar de roltrap is. Die ligt in een onplezierige nis. De zijwanden van de Plus zijn erg dicht en hebben een anonieme uitstraling. In de Korte Beekstraat is alleen vanuit een gering aantal woningen aan de kant van de Lange Beekstraat zicht op straat; het kantoorpand aan de kant van de Arnhemseweg heeft gematteerde ruiten.

Ook in de Soeverein is alleen aan de kant van de Lange Beekstraat zicht vanuit woningen op straat. Aan de kant van de Arnhemseweg staan bankjes.

Ingang GGD terrein

Achterkant ambulancepost

Zijkant GGD terrein

Naast Centrum voor moderne kunst

Huidige overlast

Uit het buurtgesprek kwamen enkele zaken naar voren waar de buurt overlast van ondervindt.

- In de private poort en op private terreinen ten westen van GGD locatie worden vaak blikjes gevonden en er wordt geürineerd. Daaruit wordt afgeleid dat er 's avonds en 's nachts, als de bedrijven gesloten zijn, mensen komen die er eigenlijk niets te zoeken hebben.
- Achter de bibliotheek hangen vaak zwervers en slapen daklozen.
- Bij de Plus (onder arcade en ook aan zijkant en achterkant bij woningen-trees, ingang fietsenstalling en bij het bankkantoor aan de noordkant): staan jongeren en alcoholisten, spreken mensen aan, veel vuil en rommel, er wordt geürineerd.
- De parkeergarage onder de Plus is 's avonds alleen bedoeld door bewoners. Onbevoegden laten zich regelmatig insluiten.

De politie heeft aangegeven dat in de Zonnehof regelmatig dak- en thuislozen, drugsgebruikers, alcoholisten en dealers zijn. In het fietsenhok achter de bibliotheek en de Runmolen wordt geslapen.

De Zonnehof wordt ook als uitvalsbasis/vluchtweg gebruikt door winkeldieven. In de Zonnehof worden bijvoorbeeld voertuigen geparkeerd waarmee gevlucht kan worden.

Achterstraat/parkeerstraat

Zijkant Plus, Korte Beekstraat

Toekomstige ontwikkelingen

Van de toekomstige situatie in de Zonnehof is het stedenbouwkundig plan van 28 augustus 2007 ter beschikking gesteld. De plannen zijn nog niet uitgekristalliseerd, dus ook de risico-inschatting is slechts op hoofdlijnen. Op de tekening zijn de achterpaden aan de kant van de Bergstraat en de Arnhemseweg weergegeven zoals die nu zijn. Daar verandert dus niets aan. Naar verluidt komen er veel woningen bij, maar op basis van deze tekening is niet te zien of overal voldoende sociale controle is op de openbare ruimte. Centraal in het gebied komt een parkgebied. Daar kan daar overlast ontstaan. Belangrijke risico's zijn verder verschillende overkluizingen die boven de openbare ruimte zijn gedacht en zones tussen de bebouwing, waarvan niet duidelijk is of ze openbaar toegankelijk zijn of niet. Er komt een parkeergarage onder het gebied. Naar verwachting zal daar zowel door publiek als door vaste gebruikers geparkeerd worden.

Tussen de Bergstraat, de Leusderweg, de Kersenbaan en de begraafplaats wordt gebouwd aan Weltevreden. Dit worden 29 eengezinswoningen en 95 appartementen in zeven woongebouwen, met eronder een parkeergarage. Midden tussen de woningen komt een binnentuin, die openbaar gebied wordt. Tenminste een deel van de woningentrees ligt aan het binnenterrein.

Risico's en maatregelen

In onderstaand schema worden puntsgewijs de belangrijkste risico's benoemd die het gebied herbergt en die aanleiding kunnen zijn voor onveiligheid(sgevoelens) en overlast, en wordt een voorstel voor maatregelen gedaan. Bij elke maatregel is aangegeven of deze naar onze mening sowieso noodzakelijk is, of in latere instantie kan worden uitgevoerd, als blijkt dat onveiligheid of overlast ontstaat. In de laatste kolom staan de risico's die blijven bestaan als alle maatregelen zijn uitgevoerd.

De onderwerpen zijn in vier thema's gegroepeerd. Allereerst wordt de huidige overlast samengevat. Daarna worden de belangrijkste plekken en situaties aangegeven die aanleiding kunnen zijn voor objectieve of subjectieve onveiligheid. Vervolgens worden bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen benoemd die in de omgeving aanwezig zijn en tot ongewenste confrontaties tussen doelgroepen kunnen leiden. Tot slot worden van de toekomstige ontwikkelingen die elementen benoemd die van invloed kunnen zijn op de sociale veiligheid rond de voorziening.

Risico's	Maatregelen			Restrisico's
	omschrijving	noodzaak		
		zeker	even- tueel	
Huidige overlast				
Vervuiling en ongewenst verblijf in parkeerstraten/achterstraten	- Schoonmaken - Betere verlichting (zie ook 'huidige risicoplekken')	X X		
Hangen en slapen achter bibliotheek en Runmolen	Bij nieuwbouw oplossen	X		
Hangen en vervuiling bij Plus	- Handhaven - Schoonmaken	X X		Hangen bij de Plus
Onbevoegden laten zich insluiten in de parkeergarage onder de Plus	Toezichthouder sluitronde laten lopen		X	
Vluchtweg voor winkeldieven	Geen			Vluchtweg voor winkeldieven
Risico's en risicoplekken				
Hele Zonnehof weinig sociale controle, geen aantrekkelijke openbare ruimte	Aandachtspunt voor nieuwbouw	X		
Parkeerstraten/achterstraten: weinig sociale controle, hoeken en gaten, naargeestig	- Herinrichten, meenemen bij nieuwbouw - Grens tussen openbaar en privé verduidelijken (achterkant panden afschermen, rechte kavelgrens) - Parkeerstraten afsluitbaar maken	X X	X	
Doorsteken naar Arnhemseweg (vanaf/naar parkeerstraat/achterstraat)	- Twee aanwezige hekken in doorsteken op slot - In derde doorsteek extra hek aanbrengen	X X		
Bij de Plus (Aan de voorkant droogloop en onplezierige nis. Aan de zijkanen van Plus weinig sociale controle, plekken kwetsbaar voor urineren en zwerfvuil en hangen.)	- Rondom Plus zeer goed schoonmaken (bij supermarkt- en woningendeel) - Gevel Plus zoveel mogelijk open maken - Handhaven tegen hangen	X X X		Hangen bij Plus
Bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen				
Verslavingspsychiatrie van Centrum Maliebaan aan Bergstraat 7, gaat wellicht weg	Geen			
Bureau Jeugdzorg op Bergstraat 9, gaat weg	Geen			
Toekomstige ontwikkelingen				
Zonnehof	Volledige veiligheidsscan.	X		
Zonnehof: parkeergarage mogelijk voor zowel publiek als vaste gebruikers	Geef vaste gebruikers een eigen afgeschermd compartiment in de parkeergarage	X		

	Insluipers worden dan eerder herkend.			
Zonnehof: overkluizingen boven openbare ruimte	Overkluizingen hoog en ondiep maken, zodat er zo min mogelijk beschutting onder is	X		
Zonnehof: mogelijk onbestemde zones tussen bebouwing	Geen openbaar toegankelijke ruimten aan de achterkant van bebouwing maken	X		
Weltevreden	Volledige veiligheidsscan.	X		
Openbaar binnenterrein van Weltevreden: mogelijke hangplek	- Structurele oplossing: binnenterrein privatiseren, postkasten en bellentableaus aan de straat maken - Handhaven - Zeer overzichtelijk inrichten, goed zicht vanuit woningen	X X	X	
Weltevreden: parkeergarage mogelijke hangplek	Parkeergarage alleen toegankelijk voor bewoners; bezoekers laten aanbellen	X		

Positie entree

De entree komt bij voorkeur aan de noordkant: de kant waar nu de ambulances in- en uitgaan. Bezoekers van de opvang komen dan dichtbij de Arnhemseweg in de openbare ruimte.

Een entree aan de zuid- of oostkant zou zeer onwenselijk zijn, omdat daarmee de route door de achterstraat/parkeerstraat wordt bevorderd.

Samenvatting

Gunstig op de locatie aan de Zonnehof is dat de positie van de entree nog te kiezen is en dat op het terrein van de GGD ruimte lijkt te zijn voor een buitenruimte voor de opvang, duidelijk afgescheiden van de openbare ruimte. Positief is ook dat de locatie op redelijke afstand van woningen staat.

In negatieve zin valt op aan de Zonnehof dat er veel achterstraten/parkeerstraten in de buurt zijn. Een structurele oplossing vergt flink fysiek ingrijpen. De huidige beperkte sociale controle (zeker 's avonds) zal verbeteren als de nieuwbouw gerealiseerd is. Het binnenterrein van Weltevreden is een aantrekkelijke verblijfsplek. De huidige problemen door het hangen bij de Plus zullen worden opgepakt. Als de alcoholopvang hier gevestigd wordt is dat eens te meer wenselijk.

Ander nadeel van deze locatie is de verkeersonveiligheid op de Arnhemseweg. Fysieke maatregelen zullen daar geen volledige oplossing voor bieden.

6 Locatie Grote Koppel 65

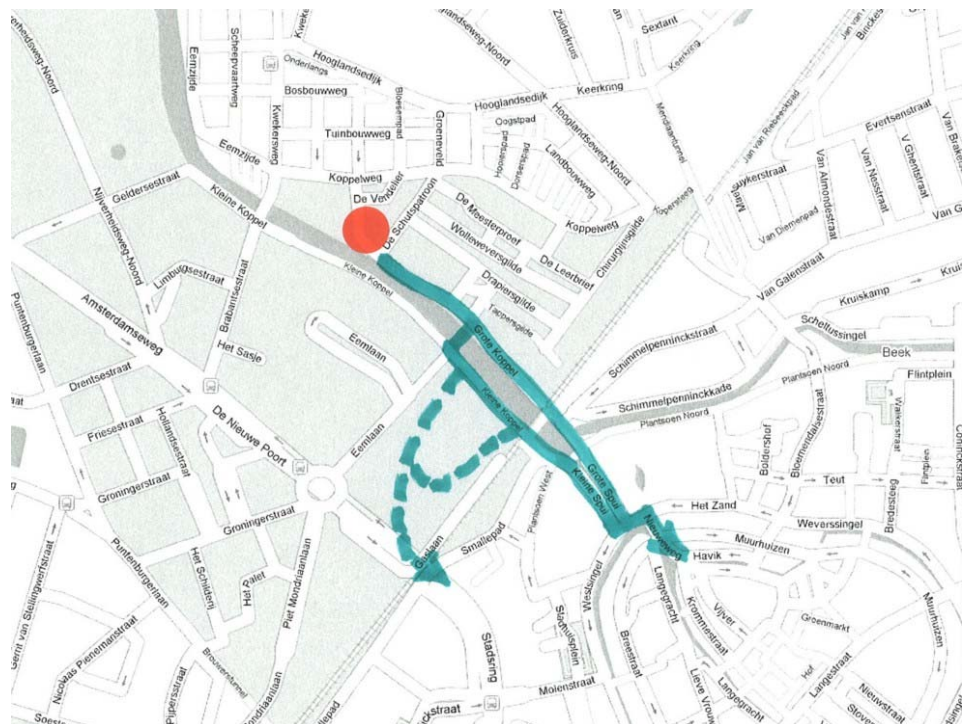
Inleiding

De locatie Grote Koppel 65 ligt op de plek waar de straat een knik maakt, in de oksel van een woongebouw en begrensd door De Vendelier. Het vormt het hoekpunt in een vernieuwd woongebied.

Als het hostel hier komt, zal het huidige pand van de Showband Juliana en Bernhard worden gesloopt en op dezelfde plek zal een groter gebouw worden neergezet. De situering van de voorziening en van de entree zijn dus vrij.

De meest voor de hand liggende route naar het stadscentrum voert over de Grote Koppel. Dan kan men kiezen tussen het vervolgen van de Grote Koppel via de voetgangerstunnel naar de Grote Spui en van daar via 't Zand en de Nieuweweg het centrum in. Ook kan men vóór het spoor de voetgangersbrug over de Eem nemen en via de Kleine Koppel en de fiets- en voetgangerstunnel naar de Kleine Spui en van daar weer via 't Zand en de Nieuweweg naar het centrum. In plaats van de Kleine Koppel kan men straks ook het Eemplein doorkruisen en bijvoorbeeld via de tunnel van de Stadsring de stad in.

Vangt men de route niet aan over de Grote Koppel, maar achterlangs via De Vendelier en de Drapiersgilde, dan zal men toch bij De Gildeplaats terug gaan naar de Grote Koppel, omdat men aan het eind van de Drapiersgilde uiteindelijk vast loopt.

Gaat men richting station, dan is verder doorlopen over de Teut een optie, en dan in zuidwestelijke richting via bijvoorbeeld de Bloemendalsestraat en het centrum.

Buurtkenmerken en routes

De Grote Koppel en de achterliggende straten bestaan uit nieuwbouw. Het gaat om portiekwoningen met meerdere etages. De bewoners hebben zich recent gesetteld.

De Grote Koppel is erg overzichtelijk en de kans dat de hostelbewoners hier opvallen is aanwezig.

De kavel van nr. 65, in de oksel van het woongebouw aan de kop van de Grote Koppel, is krap. Het huidige pand van de Showband staat erg dicht op de entrees van de achter- en naastgelegen woningen. Dat zal voor het toekomstige pand niet anders zijn. Daardoor is er een risico op geluidsoverlast (van buitenruimte) en op inkijk. De woningen krijgen de voorziening hier wel heel letterlijk opgedrongen. In de huidige situatie zijn aan de kant van de het pand van de Showband gordijnen en jaloezieën bij veel woningen dicht. Dat zal niet veranderen als hier een hostel komt. Hiermee vervalt een mogelijkheid voor sociale controle.

Het zicht (sociale controle) vanuit de omgeving op de locatie is (behalve vanuit de woningen met dichte gordijnen) erg beperkt. Vanuit de locatie zelf is zicht op de entree en de openbare ruimte wel goed te realiseren. De overzichtelijkheid rond de locatie en de surveilleerbaarheid is goed.

Tegenover de locatie staat een gebouw waarin zich onder andere een voedseluitgiftepunt en de wintervoorziening voor daklozen bevindt. Omdat het gebouw zal verdwijnen zullen de gebruikers van dit pand en de hostelbewoners elkaar niet ontmoeten.

De Grote Koppel vormt een brede kade (alleen voor langzaam verkeer) langs de Eem. Er staan bankjes langs het water en er loopt over grote lengte een steiger. Vanuit de woningen is goed zicht op de straat, maar niet op de steiger. Dit kan een aantrekkelijke plek zijn om zich ongezien te verpozen. Voor toeristen, buurtbewoners en hostelbewoners. Ook de trappen naar de steiger nodigen tot zitten uit.

Een deel van de bewoners van de achter de Grote Koppel liggende buurt zullen via de Grote Koppel richting centrum gaan. Zij passeren daarmee het hostel. De weg is echter ruim, men kan royaal om de (entree van de) voorziening heen en er is geen reden te verwachten dat ongewenste confrontaties zullen plaatsvinden. Wel vergroten passanten de sociale controle, hetgeen gunstig is.

Ook toeristen lopen langs het water van de Grote Koppel naar het centrum. Ook dat vergroot de sociale controle. Er is geen reden aan te nemen dat toeristen en hostelbewoners elkaar in de weg zullen zitten. Het is eerder gunstig dat laatstgenoemden wat meer in de algemene voetgangers- en fietserstroom opgaan.

Tussen de straten achter de Grote Koppel ligt een langgerekt plantsoen dat vooral uit gras bestaat. Het risico op rondhangen is hier klein, men zit te veel in het zicht. Het risico op het ontstaan van hangplekken is groter op De Gildenplaats, die de Grote Koppel met het plantsoen verbindt. Hier staat een basket en een tafeltennistafel. Rondom zijn veel zitranden.

Vanaf het laatste gedeelte van de Grote Koppel vóór het spoor loopt de Trappersgilde, een gekromde straat, waar weinig sociale controle is. Waar Trappersgilde en Chirurgijngilde samenkomen ontstaat een parkeerplaatsje in een 'dode hoek', opnieuw zonder sociale controle.

De fietstunnel onder het spoor is voldoende overzichtelijk, is voldoende breed en goed verlicht om onveiligheidsgevoelens te voorkomen. Bij de voetgangerstunnel is dat anders. Dit is een onplezierig punt:

- Hij is lang, diep en smal en er is geen zicht op de uitgang aan de andere zijde
- Ook overdag is het relatief donker
- Er is zichtbaar vandalisme (kapotte lampen)
- Het onderhoud is matig en het is er niet schoon

Het speelterrein van basisschool Tafelronde aan de Schimmelpenninckkade is afgegrensd door een laag muurtje. Dit biedt een uitstekende zitrand. Men zit hier echter erg in het zicht. Voor heimelijke ontmoetingen en handelingen lijkt de groenstrook langs het water (de Beek) aantrekkelijker. In de praktijk wordt voor doorverkoop van drugs aan jongeren het voorliggende plantsoen-gebruikt (zie 'Huidige overlast').

De coffeeshop op de Schimmelpenninckstraat zal worden gesloten, wanneer is echter niet bekend. Zolang deze nog open is biedt het een negatieve aanblik. De 'voortuin' ziet er niet bijzonder gezellig uit en de af- en aanrijdende 'onduidelijke' figuren kunnen een onbehagelijk en onveilig gevoel geven. Een tweede coffeeshop bevindt zich op de hoek van de Puntenburgerlaan en de Flevostraat. Vanaf het Gildenkwartier is dat bereikbaar via de Brabantsestraat of via de brug over de Eem en de Eemstraat-Oost. Confrontatie tussen de coffeeshopbezoekers en de hostelbewoners is niet te verwachten en zij kunnen elkaar voldoende vermijden.

Schippers en bewoners Eemhaven verwachten veel overlast en criminaliteit op en rond de schepen.

De schippers en de bewoners van de nieuwbouwbuurt zijn goed georganiseerd. Ook in de oude buurt daarachter is de sociale samenhang goed.

Grote Koppel

De Gildenplaats

Passage tussen woningen en gebouw Show-band

Voetgangerstunnel

Huidige overlast

Uit het buurtoverleg kwamen enkele problemen naar voren die op dit moment op de Grote Koppel en de directe omgeving spelen:

- Op de Grote Koppel wordt gedeald
- Op de Gildenplaats is overlast van hangjongeren uit de (wijdere) omgeving
- In de voetgangerstunnel wordt rondgehangen, gedronken, drugs gebruikt en gedeald; passanten worden uitgescholden
- Op het plantsoentje vóór het speelplein van de Tafelronde en onder de brug wordt aan jongeren onder 16 jaar softdrugs doorverkocht
- Daklozen en dronken alcoholisten maken wel eens gebruik van de bankjes op de Grote Koppel

De politie constateert dat de coffeeshop aan de Schimmelpenninckstraat op dit moment vooral veel verkeers- en parkeeroverlast veroorzaakt. De coffeeshop zal echter gesloten worden, zodat die problemen zullen verdwijnen. Rond de tunnel wordt vooral in de zomer wel wat rondgehangen en geblowd.

In de ervaring van de politie is het aantal dealers, gebruikers, alcoholisten en dak- en thuislozen in de buurt van de Grote Koppel betrekkelijk gering.

Aan de overkant van de Eem is overlast geweest van Zandvoort aan de Eem, de studentenboxen en de Kelder (tijdelijke jongerenvoorziening voor concerten en feesten). Sinds er meer gesurveilleerd wordt door de politie zijn de baldadigheden afgenomen.

Toekomstige ontwikkelingen

Het Eemplein zal in de toekomst, naast woningen, een diversiteit aan stedelijke voorzieningen herbergen: leisure, winkels, culturele voorzieningen, horeca, een evenementenplein, bedrijvigheid (creatieve economie), etc. Het zal een druk gebied worden, waar het ook voor dak- en thuislozen aantrekkelijk vertoeven kan zijn. De kans dat de voetgangersbrug over de Eem vaker gebruikt zal gaan worden is groot. Het is ok te verwachten dat de levendigheid op de Grote Koppel zal toenemen. Dat is op zich een gunstige ontwikkeling, waardoor de hostelbewoners gemakkelijker in de anonimiteit zullen opgaan.

Het bedrijfsverzamelgebouw tegenover nr. 65 zal worden afgebroken en worden vervangen door appartementen. Dat betekent dat de kans op sociale controle op het hostel en de ruimte daaromheen toeneemt.

Risico's en maatregelen

In onderstaand schema worden puntsgewijs de belangrijkste risico's benoemd die het gebied herbergt en die aanleiding kunnen zijn voor onveiligheid(sgevoelens) en overlast, en wordt een voorstel voor maatregelen gedaan. Bij elke maatregel is aangegeven of deze naar onze mening sowieso noodzakelijk is, of in latere instantie kan worden uitgevoerd, als blijkt dat onveiligheid of overlast ontstaat. In de laatste kolom staan de risico's die blijven bestaan als alle maatregelen zijn uitgevoerd.

De onderwerpen zijn in vier thema's gegroepeerd. Allereerst wordt de huidige overlast samengevat. Daarna worden de belangrijkste plekken en situaties aangegeven die aanleiding kunnen zijn voor objectieve of subjectieve onveiligheid. Vervolgens worden bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen benoemd die in de omgeving aanwezig zijn en tot ongewenste confrontaties tussen doelgroepen kunnen leiden. Tot slot worden van de toekomstige ontwikkelingen die elementen benoemd die van invloed kunnen zijn op de sociale veiligheid rond de voorziening.

Risico's	Maatregelen			Restrisico's
	omschrijving	noodzaak		
		zeker	even- tueel	
Huidige overlast				
Dak- en thuislozen zitten op bankjes Grote Koppel	• Handhaven indien overlast	X		Niet volledig te voorkomen
Op de Grote Koppel wordt gedeald	• Handhaven	X		
Op de Gildenplaats is overlast van hangjongeren (zitranden)	• Handhaven indien overlast • Met jongeren gedragsegels afspreken en op borden plaatsen	X X		
Drugsverkoop op pleintje voor de Tafelronde	• Handhaven	X		
Onder voetgangerstunnel wordt gedeald, gebruikt, gedronken, gehangen en dreigementen geuit naar passanten	• Goed verlichten • Goed onderhoud en beheer • Handhaven	X X X		
Risico's en risicoplekken				
Mogelijke zit- en hangplekken: bankjes, steigers en trappen Grote Koppel	• Handhaven indien overlast	X		Niet volledig te voorkomen
Trappersgilde / Chirurgijnsgilde: dode hoek met parkeren, zonder sociale controle	• Verlichten	X		

Muurtje rond plein basisschool Tafelronde: mogelijke hang- plek	• Eventueel voorziening op rand plaatsen dat zitten voorkomt		X	
Bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen				
Toeristen: geen bijzonder risico	• Geen			
Toekomstige ontwikkelingen				
Situering nieuwbouw nr. 56: krappe ruimte tussen hostel en woonblok, risico op geluidsoverlast en inkijk	• Zorg voor zorgvuldige ruimtelijke afstemming van beide panden op elkaar (geen rare doorloopjes) • Situering buitenruimte zorgvuldig kiezen • Goed beheer inzetten	X X X		Kavel is te krap voor het creëren van voldoende tussenruimte
Nieuwbouw appartementencomplex kop Gildenkwartier	• Plaats ramen met zicht op openbare ruimte vóór hostel	X		
Ontwikkelingen Eemplein	• Toets plannen op sociale veiligheid	X		

Positie entree

Omdat er een nieuw gebouw neergezet moet worden bestaan voor de positionering van de entree nog allerlei mogelijkheden. Ons advies is om deze op de hoek te plaatsen, zodanig dat vanuit de voorziening zowel zicht op de aanlooproute is als op de openbare ruimte tussen het pand en het nieuwe appartementencomplex. In die situering is ook zicht vanuit het appartementencomplex op de entree van het hostel mogelijk.

Samenvatting

Een gunstig aspect van de locatie is de royale ruimte aan de straat vóór de voorziening. Ook de brede maat van de Grote Koppel, waardoor mensen elkaar niet direct voor de voeten hoeven te lopen is plezierig. De directe omgeving is door de heldere opzet goed surveilleerbaar. Ingrijpende maatregelen zijn niet nodig. Alleen de veiligheid in en rond de voetgangerstunnel vraagt om meer aandacht. Een erg groot nadeel van deze locatie is dat de voorziening te dicht op woningen komt te staan. De kans dat hierdoor overlast en onveiligheid ontstaat is niet denkbeeldig. Dit knelpunt is niet op te lossen.

7 Locatie Hogeweg 120

Inleiding

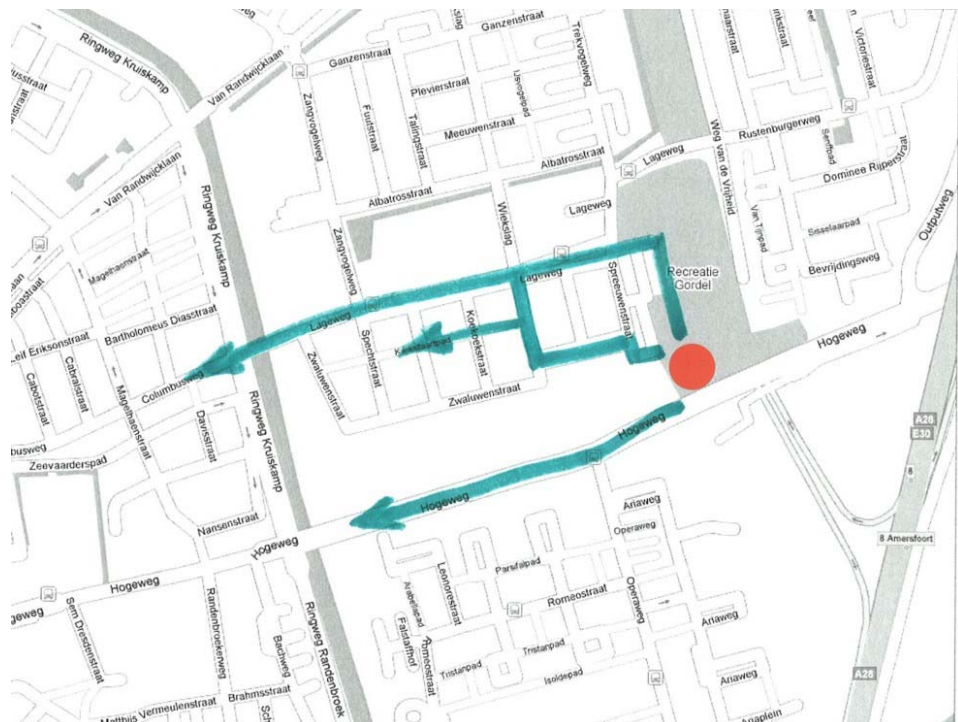
Hogeweg 120 bevindt zich aan het eind van de strook tussen Valleikanaal en de op- en afrit naar Rijksweg 28, aan de noordkant van de Hogeweg. De kavel grenst aan het waterwingebied langs de Weg van de Vrijheid.

Het huidige pand zal worden gesloopt waardoor ruimte vrij komt voor de bouw van een hostel. Positionering op de kavel is vrij, de ontsluiting kan verschillende kanten op worden gesitueerd.

De hele strook aan de noordzijde van de Hogeweg en ten dele ook aan de zuidzijde zal worden herontwikkeld. Ook zijn er plannen in ontwikkeling voor de herinrichting van het waterwingebied. Vast staat dat wel dit als groengebied gehandhaafd blijft.

Fietsroutes vanaf de locatie naar het stadscentrum leiden over de Hogeweg of via park en Lageweg richting stad. Op de Hogeweg bevindt zich een bushalte voor de bus naar het centrum.

Langs de Hogeweg loopt geen voetpad. Voetgangers kunnen op dit moment alleen via park en door de achtergelegen buurt naar het centrum. De route loopt vanaf de locatie noordwaarts het park in en dan westwaarts direct de Lageweg op, of vanaf de locatie tussen de flats door en via Spreeuwenstraat en Wiekslag naar de Lageweg, dan wel nog verder tussen de huizen door richting centrum.

Buurtkenmerken en routes

De direct achter de Hogeweg gelegen buurt bestaat voor een groot deel uit (goedkope) huurwoningen. Alleen de flats op de Spreeuwenstraat, die grenzen aan het groen, zijn koop. In de buurt wonen veel senioren en vrij veel allochtonen. Er bestaat een redelijke saamhorigheid in de buurt. In een groot deel van de woningen is het Politie Keurmerk Veilig Wonen® ingevoerd. Daar was duidelijk aanleiding voor. In de buurt was een jongerenprobleem, maar dat is verleden tijd.

Meer naar het centrum toe staan meer koopwoningen. Hier is de saamhorigheid wat minder, maar er doen zich weinig problemen voor.

De wijkmanager heeft bemerkt dat onder de ouderen in de buurt een zekere angst voor de doelgroep van het hostel bestaat.

Aan de overzijde van de Hogeweg bevindt zich een supermarkt op het Operaplein. Als de oversteekbaarheid van de Hogeweg wordt verbeterd is het mogelijk dat bewoners van het hostel hier boodschappen gaan doen.

Het waterwingebied wordt door de buurt als buurtgroen gebruikt, men loopt en fietst hierdoor, jogg, en velen laten hier de hond uit. Vanuit ecologisch standpunt is er voor gekozen het park niet te verlichten. Bij de planvorming voor de herinrichting van het park staat het onderwerp 'wel of niet verlichten' opnieuw op de agenda.

Enkele jaren geleden hebben zich een paar incidenten in het park voorgedaan. Hoewel dat verleden tijd is blijft het rondzingen in de buurt.

De Weg van de Vrijheid wordt veel gebruikt door scholieren van en naar school.

De Hogeweg is een drukke verkeersader, die men vrij anoniem kan volgen tot aan de Stadsring. Zeker het meest oostelijke gedeelte vormt niet een erg aantrekkelijke route voor wandelaars, maar het is wel de meest directe weg naar het centrum. De noordzijde van de Hogeweg (de kant van nummer 120), heeft in het eerste stuk tot aan de Ringweg overigens geen voetpad. Langs deze zijde liggen, behalve een tuincentrum, verschillende, voor de willekeurige passant onduidelijke, (gemeentelijke) voorzieningen. Aan de zuidzijde van de weg ligt een woonbuurt met middelhoge flats.

De Lageweg is een redelijk drukke, brede buurt-ontsluitingsweg met aan twee zijden fiets- en voetpaden. Passanten hoeven hier weinig last van elkaar te hebben, omdat er altijd een alternatief aan de overkant van de straat is. De straat heeft een behoorlijk openbaar karakter, waar de hostelbewoners niet erg zullen opvallen.

Als de bewoners de route over de Lageweg kiezen kunnen zij vanaf de locatie van het hostel tussen de flats aan de Spreeuwenstraat doorsteken. De ruimtes aan weerszijden van met name de hoge flat zijn rommelig en onaantrekkelijk. Er is geen zicht vanuit woningen op die plekken. Verder de buurt in is de situatie beter en zijn overal sociale ogen.

Tussen waterwingebied en Valleikanaal bevinden zich aan de noordzijde van de Lageweg, behalve een sportcentrum en een medische voorziening, verschillende scholen voor basis- en voortgezet onderwijs. In enkele gevallen gaat het om speciaal onderwijs, met kwetsbare leerlingen. Daartussen

ligt een openbaar speelplein (gemakkelijk toegankelijk want een deel van het hek ontbreekt) met daarnaast een perceel met onduidelijke functie. Het pand is geblindeerd en lijkt leeg te staan. Het heeft daardoor een onplezierige uitstraling.

Vanaf de noordzijde van de weg zijn weinig sociale ogen te verwachten. Aan de andere zijde van de Lageweg staan woonhuizen met zicht op straat.

Halverwege kruist de Wiekslag de Lageweg. In de Wiekslag bevinden zich enkele winkels en een theehuis. Wat zich in het theehuis achter de gevel afspeelt is onduidelijk, wat altijd een onplezierig gevoel geeft.

Op de hoek van de Lageweg en het Valleikanaal staat het Mondriaan College. Het groen rond de school ziet er wat verwaarloosd uit. Het wekt de indruk dat niemand zich om de plek bekommert. In het groen staat een klimtribune met bankjes. Deze plek zou kunnen uitnodigen om te hangen.

Speelplaats aan Lageweg

Hoek Lageweg/Valleikanaal

Huidige overlast

De huidige overlast in de buurt is beperkt. In het buurtoverleg kwamen ten aanzien van de veiligheid de volgende aandachtspunten naar voren:

- Er wordt/werd gedeald in de wijk (o.a. op de Weg van de Vrijheid in het park). Dit probleem is aangepakt.
- Op het Operaplein wordt gedeald
- Er zwerven jongeren door de buurt
- Na het schoonvegen van het Neptunusplein is een deel van de overlastgevers neergestreken achter de sporthal aan het Valleikanaal.

Overlast wordt door de politie geconstateerd op het gebied Operaplein-Ariaplein, aan de overkant van de Hogeweg. Jongeren zorgen hier voor lawaai-overlast en voeren baldadigheden uit. Een deel van de jongeren zit in het criminele circuit, of hangt daar zwaar tegenaan (o.a. inbrekers). In dit gebied wordt ook gedeald.

Doorgang Spreeuwenstraat/waterwingebied

Doorgang Spreeuwenstraat/waterwingebied

Toekomstige ontwikkelingen

De strook langs de noordzijde van de Hogeweg zal worden herontwikkeld. Dat betekent dat de huidige onduidelijkheid verdwijnt en de percelen een heldere bestemming krijgen. In een van de planvarianten zal direct naast het beoogde kavel voor het hostel een groot nieuw Zwembad komen. Dit is echter nog niet zeker. Vanuit veiligheidsoogpunt zien we geen bijzondere risico's. Er van uit gaande dat in en rond het zwembad goed toezicht zal zijn, kunnen ongewenste activiteiten snel in de kiem worden gesmoord. Grote hoeveelheden in- en uitgaande groepen mensen kunnen de doorgang langs het zwembad bemoeilijken. Dat dit tot vervelende confrontaties zal leiden is niet direct te verwachten.

Op dit moment loopt voor de percelen een sloot, die de toegankelijkheid van de meeste kavels beperkt tot de normale ingangen. Daarmee is een natuurlijke barrière opgeworpen. Toegang tot de percelen is zodoende gemakkelijk te reguleren. Het is ons onbekend of deze situatie wordt gehandhaafd, maar de herontwikkeling biedt alle ruimte voor goede oplossingen voor toegangscontrole.

Ook aan de overzijde van de Hogeweg zal worden gesloopt en vernieuwd. Hier komt vervangende woningbouw. Het is gunstig als rekening wordt gehouden met het creëren van sociale ogen op de openbare weg.

Risico's en maatregelen

In onderstaand schema worden puntsgewijs de belangrijkste risico's benoemd die het gebied herbergt en die aanleiding kunnen zijn voor onveiligheid(sgevoelens) en overlast, en wordt een voorstel voor maatregelen gedaan. Bij elke maatregel is aangegeven of deze naar onze mening sowieso noodzakelijk is, of in latere instantie kan worden uitgevoerd, als blijkt dat onveiligheid of overlast ontstaat. In de laatste kolom staan de risico's die blijven bestaan als alle maatregelen zijn uitgevoerd.

De onderwerpen zijn in vier thema's gegroepeerd. Allereerst wordt de huidige overlast samengevat. Daarna worden de belangrijkste plekken en situaties aangegeven die aanleiding kunnen zijn voor objectieve of subjectieve onveiligheid. Vervolgens worden bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen benoemd die in de omgeving aanwezig zijn en tot ongewenste confrontaties tussen doelgroepen kunnen leiden. Tot slot worden van de toekomstige ontwikkelingen die elementen benoemd die van invloed kunnen zijn op de sociale veiligheid rond de voorziening.

Risico's	Maatregelen			Restrisico's
	omschrijving	noodzaak		
		zeker	even- tueel	
Huidige overlast				
Jongerenoverlast en criminaliteit in gebied Opera- en Ariaplein	• Handhaven • Jongerenwerkers inzetten • Situatie zou nader onderzocht moeten worden	X X X		Nader te onderzoeken
Risico's en risicoplekken				
Verkeersveiligheid Hogeweg (nu geen voetpad)	• Maak goed verlicht voetpad langs Hogeweg	X		
Park: risico op dealers	• Handhaven als overlast	X		
Gebieden weerszijden hoge flat Spreeuwenstraat: geen sociale controle	• Goed verlichten • Hek plaatsen bij doorgang aan zuidkant van hoge flat (meest nabij Hogeweg 120)	X	X	
Bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen				
Leerlingen speciaal onderwijs Lageweg (bo & vo)	• Geen			
Toekomstige ontwikkelingen				
Herinrichting noordzijde Hogeweg	• Zorg voor toegangsbeperking en sociale ogen • Zorg voor sociale veiligheid in bouwputperiode	X X		
Indien zwembad naast hostel komt	• Zorg voor goed toezicht op zwembadterrein	X		
Sloop en vervangende nieuwbouw zuidzijde Hogeweg	• Zorg voor toegangsbeperking en zicht op straat • Zorg voor sociale veiligheid in bouwputperiode	X X		
Herinrichting waterwingebied	• Transparante inrichting (langs mogelijke route)	X		

Positie entree

De kavel is voldoende ruim om een gunstige situering van het gebouw, de entree en de buitenruimte te kiezen. De entree ligt bij voorkeur aan de Hogeweg, iets terugliggend op de kavel.

Samenvatting

De locatie ligt erg gunstig in de omgeving. Er zijn geen woningen in de directe nabijheid en de positionering van het hostel kan op de plannen voor het naastliggende kavel worden aangepast. De kavel is ruim en biedt alle mogelijkheden om een gunstige situering van gebouw, entree en buitenruimte te kiezen. Langs de Hogeweg kunnen bewoners van het hostel snel in de anonimiteit opgaan, als langs de Hogeweg tenminste een voetpad wordt aangelegd. Ook het alternatief door de buurt zal door de ruime stedenbouw-

kundige opzet weinig problemen opleveren, mits de doorsteken bij de flat worden afgesloten. Verschillende plekken langs Lageweg hebben een wat onbestemd, soms verwaarloosd karakter. Dat beïnvloedt de beleving in de openbare ruimte negatief, maar vormt in deze situatie geen direct veiligheidsrisico

Noodzakelijke maatregelen richten zich op het Operapleingebied, aan de overkant van de Hogeweg. Mocht het hostel dealers aantrekken dan is het park een risicoplek. Bij de herinrichting van het waterwingebied is transparantie in dit gedeelte aan te raden.

8 Locatie Snouckaertlaan 70

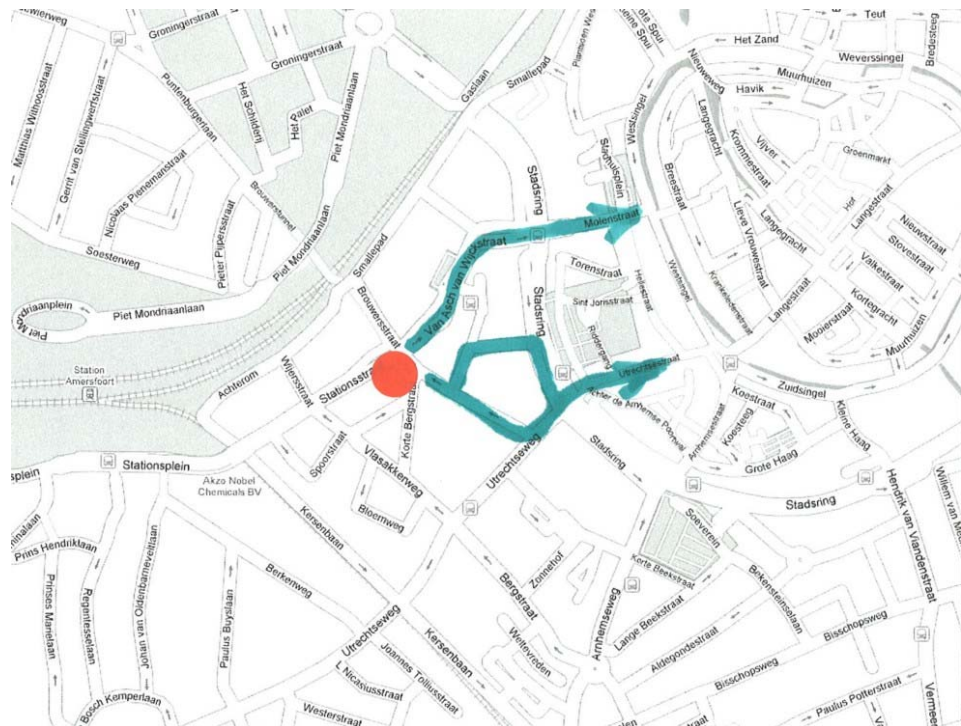
Inleiding

De locatie Snouckaertlaan 70, voorheen in gebruik door de Rabobank, vormt een overgangspunt tussen de woonbuurt achter het pand en grootschalige (boven)stedelijke voorzieningen voor zakelijke dienstverlening aan de overzijde van de Stationstraat/van Asch van Wijkstraat, met als toekomstige overbuur een nieuw hotel.

Het pand is te groot voor alleen een hostel. De bestemming van de resterende vierkante meters is nog onduidelijk.

De Stationstraat, waar de huidige entree van het pand is gesitueerd, is een drukke straat waar men al gauw in de anonimiteit opgaat. Aan de achterzijde grenst het gebouw met een parkeergelegenheid aan de Korte Bergstraat.

De route naar het stadshart kan lopen over de Snouckaertlaan en de Utrechtseweg, of via de Burgemeester de Widtstraat en de Stadsring naar bijvoorbeeld de Utrechtsestraat. Een alternatieve route kan zijn over de van Asch van Wijkstraat en de Molenstraat.

Buurtkenmerken en routes

De Stationstraat/van Asch van Wijkstraat is een drukke doorgaande route, die vanaf het station noord- en oostwaarts de stad in voert. Hier wordt men snel in de algemene verkeersbewegingen opgenomen. Opvallen zullen de hostelbewoners hier niet snel. Sociale controle is alom aanwezig. De surveilleerbaarheid is ook goed. Op de Stationsstraat treft men, hoe meer men

richting station gaat personen van diverse pluimage aan, waaronder mensen die het zichtbaar minder voor de wind gaat en die waarschijnlijk (gedeeltelijk) tot de doelgroep daklozen en verslaafden behoren.

Naast het pand liggen parkeerterreinen van bedrijfsvestigingen. De panden zelf liggen achter op de kavels.

Tegenover de voormalige Rabobank staat de Otto Scheltusflat, een seniorenflat. De flat wordt ontsloten aan de Burgemeester de Widtstraat. Vóór het gebouw wordt geparkeerd en onder andere op muurtjes en bankjes zijn mogelijkheden om te zitten en te hangen. Bij de inrit staat een bordje 'Verboden Toegang, privé terrein'. Aan de andere zijde van de straat bevinden zich parkeerterreinen. Vanuit de achterliggende bedrijfspanden is nauwelijks sociale controle te verwachten. Naast de flat zijn toegangen naar de parkeergarage en het parkeerdek van ABN-AMRO. Ook hier bestaat ruime mogelijkheid om anoniem rond te hangen. De Burgemeester de Widtstraat heeft aan twee zijden voetpaden, zodat ongewenste confrontaties te vermijden zijn.

De Snouckaertlaan is een ruime straat, met aan weerszijden voetpaden. De bebouwing bestaat uit een mix van woningen (vooral boven) en bedrijfsvestigingen. Hier staat ook een bioscoop. Op dit punt is soms sprake van geluidsoverlast, met name Marokkaanse jongeren die graag groepsgewijs naar de film gaan. Aan de overzijde bevindt zich een apotheek (praktisch in verband met methadon verstrekking). Daarnaast, in een hoek, toegangen naar andere bedrijven. De nissen in deze hoek zijn overdekt en zouden als hangplek kunnen fungeren.

De buurt aan de stationszijde van de Snouckaertlaan is een mix van wonen en bedrijvigheid. De woonfunctie in de buurt wordt de laatste tijd versterkt; er wonen in toenemende mate huishoudens met kinderen.

Aan de Korte Bergstraat staan aan weerszijden woningen, met daartussen enkele bedrijven. Vanaf beide zijden is zicht op straat mogelijk. De straat heeft aan beide kanten een voetpad. Onwenselijke confrontaties zijn dus te vermijden, er is een alternatief. Tussen nummer 18 en 20, aan de oostzijde van de straat, is een doorsteek naar het achtergelegen binnenterrein. Op dit moment is die afgesloten in verband met de bouwwerkzaamheden van Central Living. Op het punt waar Korte Bergstraat en Spoorstraat samenkomen staat een vestiging van de Volksuniversiteit, die regelmatig bezoekers trekt en daarmee het gunstige aspect van de sociale ogen versterkt. Hiernaast ligt het parkeerterrein van de vroegere Rabobank. Dit is een plek waar men redelijk uit het zicht zou kunnen rondhangen.

De Spoorstraat tussen Snouckaertlaan en Vlasakkerweg heeft alleen aan de noordzijde (woon)bebouwing met zicht op straat. Aan de andere zijde liggen tuinen en parkeergelegenheden. Hier is veel hoog opgroeiend groen. 's Avonds is het hier nogal donker waardoor de plek een onplezierige uitstraling heeft. Wat zich tussen het groen afspeelt is slecht te zien, maar op diverse plekken is toegang mogelijk.

Het vervolg van de Spoorstraat, aan de overkant van de Vlasakkerweg, is een woonstraat, die rechtsafslaand doorloopt tot aan de Stationstraat. Hier is overal sociale controle vanuit woningen mogelijk. Achterpaden zijn afgesloten. Tussen de nummers 18 en 20 ligt een korte steeg met enkele wonin-

gen. Voor de woningen staan zitbankjes. Men is hier weinig anoniem, zodat geen problemen te verwachten zijn.

De Vlasakkerweg heeft aan een zijde weinig bebouwing (vooral veel achtertuinen en parkeergebiedjes) en dus weinig sociale ogen. Aan de andere zijde staan woningen met zicht op straat. In de toekomst wordt op de hoek Korte Bergstraat en het zuidoostelijke gedeelte van de Vlasakkerweg het zicht op de openbare weg versterkt door de bouw van het appartementencomplex 'Central Living'. Ook op de Vlasakkerweg kan men kiezen tussen twee voetpaden.

De buurt herbergt op korte afstand van elkaar enkele bijzondere voorzieningen. In de Spoorstraat (in het gedeelte dat uitkomt op de van Stationsstraat) bevindt zich een Sociaal Pension. Dit heeft in het verleden voor veel overlast gezorgd (zie paragraaf 'Huidige overlast'). Confrontatie tussen bewoners Sociaal Pension en Hostel is niet wenselijk. Op de hoek van de Spoorstraat en de Vlasakkerstraat is een bordeel gevestigd. Dit geeft geen overlast in de buurt. Verder naar de Snouckaertlaan staat een pand dat door studentenhuysvesting in gebruik is. Ook dit geeft geen noemenswaardige problemen. Tot slot is in de buurt een opvangvoorziening voor vrouwen gevestigd, die evenmin voor problemen zorgt.

Tegenover de locatie wordt een hotel gebouwd. De Brouwerstunnel (richting Soesterkwartier) is niet goed te overzien (verdiept met bocht), wat een gevoel van sociale onveiligheid kan geven.

Het voormalige Rabobank gebouw

Brouwerstunnel

Nissen in bebouwing Snouckaertlaan

Doorsteek naar binnenterrein aan Korte Bergstraat

Huidige overlast

Tijdens de buurtoverleg werden door bewoners verschillende vormen van overlast naar voren gebracht. Deze lijken zich in de Spoorstraat te concen-

treren. De volgende zaken werden benoemd:

- Gebruikers zitten in achtertuinen te roken
- Overlastgevers zorgen voor veel rommel op straat en in tuinen
- Er wordt gepoept in tuinen
- Er is sprake van woninginbraak en insluipers
- Er is sprake van inbraak in auto's
- Fietsen worden gestolen
- Het Sociaal Pension zorgt/zorgde regelmatig voor overlast: lawaai, beschonken personen die bedreigingen uiten aan buurtbewoners, veel in- en uitloop bij het Pension van 'onduidelijke figuren (recent verbeterd, maar geeft in de tijd een wisselend beeld)

Naar zeggen van de politie is de overlast rond het Sociaal Pension door goede samenwerking met Stichting Iks in de hand te houden. Met name alcoholverslaafde bewoners kunnen voor overlast zorgen. Momenteel is de situatie rustig.

Drugsverslaafden hebben in het verleden voor een belangrijk deel van de overlastproblemen in de buurt gezorgd. De politie constateert dat de opening van het zorgcentrum aan de Kleine Haag de overlast aanmerkelijk heeft doen verminderen.

De politie geeft aan dat in het verleden daklozen de portiek van de Otto Scheltusflat nogal eens als slaappleats uitkozen. Huismeester en politie hebben nadere afspraken over toezicht gemaakt en de problemen zijn aanmerkelijk verminderd.

Achtere tuinen en parkeergelegenheden aan Spoorstraat

Idem vanaf andere zijde

Toekomstige ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling in de buurt betreft de bouw van Central Living, een appartementencomplex. Het complex heeft woningen op de begane grond, wat gunstig is voor de sociale controle (mislust voldoende afstand tot de openbare weg).

Aan de Stationsweg, tegenover de voormalige Rabobank, komt een hotel.

Risico's en maatregelen

In onderstaand schema worden puntsgewijs de belangrijkste risico's benoemd die het gebied herbergt en die aanleiding kunnen zijn voor onveiligheid(sgevoelens) en overlast, en wordt een voorstel voor maatregelen gedaan. Bij elke maatregel is aangegeven of deze naar onze mening sowieso noodzakelijk is, of in latere instantie kan worden uitgevoerd, als blijkt dat onveiligheid of overlast ontstaat. In de laatste kolom staan de risico's die blijven bestaan als alle maatregelen zijn uitgevoerd.

De onderwerpen zijn in vier thema's gegroepeerd. Allereerst wordt de huidige overlast samengevat. Daarna worden de belangrijkste plekken en situaties aangegeven die aanleiding kunnen zijn voor objectieve of subjectieve onveiligheid. Vervolgens worden bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen benoemd die in de omgeving aanwezig zijn en tot ongewenste confrontaties tussen doelgroepen kunnen leiden. Tot slot worden van de toekomstige ontwikkelingen die elementen benoemd die van invloed kunnen zijn op de sociale veiligheid rond de voorziening.

Risico's	Maatregelen			Restrisico's
	omschrijving	noodzaak		
		zeker	even- tueel	
Huidige overlast				
Lawaai van groepen bioscoopbezoekers	Handhaven			
Slapen, gebruiken, ontlasten en uinieren in achtertuinen van woningen Korte Bergstaat worden	- Herinrichten (overzichtelijker maken) in overleg met eigenaren van de tuinen - Beter verlichten (maaiveldverlichting?)	X X		
Burg. De Widtstraat: rondhangen, slapen bij flat (gaat nu beter)	Handhaven	X	X	
Sociaal Pension: overlast van alcoholisten	- Handhaven - Strakke regels en intensief beheer Stichting Iks	X X		Confrontatie doelgroepen Sociaal Pension en hostel niet uit te sluiten
Risico's en risicoplekken				
Huidige parkeerterrein Rabobank (achterzijde van het pand): hangen, slapen	- Afsluiten - Inrichten en bestemmen voor buitenruimte bij hostel	X X		
Parkeergebied Burg. De Widtstraat: rondhangen, auto-inbraak	Gebied herinrichten (overzichtelijk maken)		X	
Overdekte doorgang en entree naast Apotheek Snouckaertlaan: hangen	- Hek naar voren plaatsen (doorgang) - Verlichten (entree)		X X	
Korte Bergstraat: doorgang tussen nr. 18 en 20 naar binnenterrein	Afsluiten (indien mogelijk)		X	

Brouwerstunnel: mogelijk on- veiligheidsgevoelens	• Geen			Onprettig gevoel
Bijzondere aandachtsgroepen en voorzieningen				
Sociaal Pension	• Zie boven			Zie boven
Toekomstige ontwikkelingen				
Appartementencomplex 'Cen- tral Living'	• Geen			

Positie entree

De situering van de huidige entree van het pand is op zich gunstig. Minder gunstig is dat er geen mogelijkheid is om op eigen perceel een 'eigen' voor-
ruimte te creëren, waardoor bewoners en passanten elkaar direct bij de
voordeur ontmoeten. De surveilleerbaarheid op deze plek is echter zonder-
meer goed.

Samenvatting

De locatie ligt gunstig aan de drukke en ruime Stationsstraat/van Asch van
Wijkstraat. De hostelbewoners stappen hier direct de anonimiteit in. De
openbare ruimte is overzichtelijk en goed surveilleerbaar. De situatie achter
het pand is aanmerkelijk ongunstiger. Er zijn op korte afstand enkele bijzon-
dere voorzieningen, waarvan overigens alleen het Sociaal Pension voor
overlast zorgt. Periodiek legt dat nogal wat druk op de leefbaarheid. De
pensionbewoners (waarvan een deel graag alcohol tot zich neemt) passeren
het hostel op weg naar het centrum. Confrontatie tussen beide doelgroepen
is niet wenselijk, maar nauwelijks te voorkomen.
De buurt kenmerkt zich ook door kwetsbare plekken waar weinig zicht op is.
Om de huidige overlast terug te dringen en de veiligheid te verbeteren zou
met name de situatie rond de achtertuinen van de woningen aan de Korte
Bergstraat drastisch aangepakt moeten worden.

Naschrift

Samenvattend is over (on)veiligheid en/of overlast op en rond de 8 locaties van de shortlist het volgende te zeggen:

Vanuit oogpunt van *veiligheid* is de situatie rond de locaties nergens onbeheersbaar, mits maatregelen worden getroffen. Het risico op *overlast* verschilt per locatie. Ook op dit punt kan het treffen van maatregelen veel opvangen, maar niet alles en niet overal. Op de meeste plaatsen blijft een zeker restrisico (op onveiligheid(sgevoelens) en/of overlast) bestaan. Gegarandeerde veiligheid bestaat echter niet. Of de risico's tot daadwerkelijke onveiligheid/overlast zullen leiden is op dit moment niet te voorzien. De voorgestelde maatregelen rusten overal zwaar op handhaving en beheer. Dat verdient structurele aandacht. Op een deel van de locaties adviseren we tevens om fysieke maatregelen te treffen (zowel in de bestaande situatie als in de ontwikkelingsplannen).

Onderstaand worden nog enkele algemene aandachtspunten benoemd, die in principe op alle locaties van toepassing zijn.

Allereerst een positief bericht van de politie. Wat betreft de leefbaarheid en veiligheid in de stad constateert de politie dat sinds de opening van het zorgcentrum aan de Kleine Haag de overlast van dak- en thuislozen en verslaafden op veel locaties in Amersfoort flink is verminderd en dat de veiligheid is toegenomen. Ook de veelplegersaanpak die in 2007 is ingezet heeft een gunstig effect op overlast en veiligheid gehad.

We hebben in de voorgaande hoofdstukken geen suggesties gedaan voor het plaatsen van camera's. De ervaringen met camera's zijn wisselend. Camera's moeten eigenlijk pas geplaatst worden als heel duidelijk is wat men daar precies mee bereiken wil en als het aflezen en opslaan van de beelden goed geregeld is. Het valt te overwegen om bij de entrees van de voorzieningen en bij de buitenruimten camera's te plaatsen. Of dat echt nodig is valt op dit moment niet te zeggen. Goede inrichting, logistiek en beheer hebben naar onze mening prioriteit.

Het is gewenst om, welke locaties ook gekozen worden, bij alle drie de voorzieningen een buitenruimte te realiseren. Bewoners en bezoekers zijn met mooi weer anders slecht 'binnen de poorten' te houden. Voor de situering van de buitenruimte geldt dat daarop bij voorkeur geen zicht is vanuit omliggende woningen (en bedrijven) en dat lawaaioverlast voor de burens moet worden voorkomen.

Om groepjes rondzwervende, rondhangende of wachtende gebruikers/bezoekers van de voorzieningen te voorkomen is het wenselijk dat de tijden van de dag- en nachtvoorzieningen goed op elkaar worden afgestemd.

Het is van belang ook tijdens de bouwwerkzaamheden (zowel van de voorzieningen zelf als van andere ontwikkelingen in de omgeving) maatregelen worden getroffen om de sociale veiligheid te waarborgen.

Bijlagen

Bijlage 1 **Gespreksonderwerpen interviews**

Huidige situatie

- Welke overlast- en veiligheidsproblemen spelen op dit moment in de omgeving van de locatie? (hangjongeren, auto-inbraak, woninginbraak, drugsoverlast, beroving, vervuiling, etc.)
- Hoe is de overlast vergeleken met de rest van de stad?
- Zijn er naar uw mening nog andere plekken waar een risico op onveiligheid bestaat (zgn. enge plekken)?
- Zijn er bijzondere (aandachts-)groepen in de buurt?
- Hoe groot is de sociale cohesie in de buurt? Zijn er spanningen? Zijn er speciale gevoeligheden (uit het verleden)? Hoe groot is de tolerantie in de buurt?
- Spelen in de buurt andere zaken, die een risico (of een kans) kunnen zijn voor openbare orde en veiligheid?

Toekomst

- Welke gevolgen voor overlast en veiligheid verwacht u in de omgeving van de locatie, als de voorziening daar komt? (zowel op plekken als op routes)
- Zijn er bijzondere (aandachts-)groepen in de buurt voor wie de aanwezigheid van de bewoners/gebruikers van de voorziening extra belastend kan zijn?
- Zijn er functies of plekken in de omgeving van de locatie die problemen op kunnen leveren:
- waar bewoners/bezoekers van de opvang naartoe zullen gaan (speeltuin, bushalte, winkelcentrum, park, portieken, hangplek, coffeeshop, ...);
- waar omwonenden/ondernemers relatief snel overlast ervaren (speeltuin, school/kinderopvang, plantsoen, bejaardenhuis, andere vormen van opvang, ...)?
- Voorziet u een extra risico op drugshandel/aanwezigheid dealers of op openbaar drankgebruik? Waar?
- In hoeverre is de buurt in staat met problemen van overlast en onveiligheid om te gaan? Tot op welke hoogte/welke problemen kan de buurt nog wel aan en wat kan de buurt niet aan?
- Welke maatregelen vindt u nodig om risico's voor veiligheid en overlast te beperken?

Ervaringen elders

- Heeft u ervaring met soortgelijke voorzieningen? Welke aandachtspunten leidt u af uit die referenties?

Bijlage 2 Checklist schouw

Kern van de schouw: zoeken naar kwetsbare plekken en andere situaties, die aanleiding kunnen geven voor overlast en sociale onveiligheid.

Verwachte looproutes van bewoners/gebruikers van de opvang (naar functies, coffeeshop, bushalte, ...)

Kwetsbare plekken op looproutes van bewoners/gebruikers van de opvang

Aanwezigheid van bijzondere groepen en hun routes door de buurt (speeltuin, school/kinderopvang, bejaardenhuis, andere vormen van opvang, ...)

Kruising van routes gebruikers opvang - bijzondere groepen?

Vallen bewoners/gebruikers opvang op op straat? (rijk/arm, druk/rustig, opvang aan doorgaande of kleinere route?)

Plekken die bewoners/gebruikers opvang als hangplek kunnen gebruiken (speeltuin, bushalte, winkelcentrum, park, portieken, coffeeshop, ...)

Stille/enge plekken (nissen, stegen, ...)

Tekenen van vervuiling/vernieling/verwaarlozing

Plekken waar eigenaar/beheerder niet duidelijk is (openbaar/privé, niemandsland)

Zicht uit directe omgeving op opvang

Mogelijkheden voor zicht vanuit opvang op directe omgeving (voor zover zichtbaar, op hoofdlijnen, zicht op entree, aanlooproute)

Surveilleerbaarheid omgeving door politie (i.o.m. wijkagent)

Afstand tot burenen/omwonenden (i.v.m.. geluidsoverlast, inkijk, gebruik buitenruimte)